

Kerstvoorstellingen in en op gebouwen in Nederland

Deel 10 Noord Brabant

Stichting
tot behoud van erfgoed rond kerst
Nederland

Voorwoord

In Nederland is er een schat aan kerstvoorstellingen in en op gebouwen te vinden. Niet alleen kerstgroepen maar o.a. ook: glas in lood ramen, plafondschilderingen, doopvonten, altaarstukken en gevelstenen met kerstvoorstellingen. Het leek ons een goed idee om deze gegevens en afbeeldingen eens te verzamelen en in 12 boeken onder te brengen elke provincie één.

Veel beeldmateriaal hebben wij uit de kerstkaarten verzameling, die Chris Janssen aan onze Stichting tot behoud van erfgoed rond kerst - Nederland heeft geschonken en de verkregen informatie n.a.v. een brief van Piet Wijnker aan de parochies van het Bisdom Haarlem in november 1995.

Ook mochten wij van de foto's op de website www.kerkfotografie.nl gebruik maken. Op deze website staan heel veel prachtige foto's, van kerken in Nederland, gemaakt door Diana Nieuwold.

Daarnaast is er ook veel informatie op het internet gevonden, zoals op de website www.verhaleninglasinlood.nl en <https://www.glasmalerei-ev.de/index.html> met enorm veel informatie over glas in loodramen van kerken in Limburg.

Probleem is wel, dat er in deze tijd veel, met name kerken, verdwijnen. Blijft het gebouw staan en krijgt het een andere functie, dan is de kans groot dat de vaste onderdelen bewaard blijven.

De losse stukken, zoals kerstgroepen vinden, mogelijk, hun weg naar andere kerken, musea of instellingen.

Wordt het gebouw afgebroken, dan gaan de vaste onderdelen zo goed als zeker verloren.

Ook kan het zijn, dat genoemde gebouwen inmiddels al zijn afgebroken, of een andere bestemming hebben gekregen.

Van een aantal gebouwen hebben wij naast de afbeelding geen gegevens. Mocht u die hebben dan houden wij ons aanbevolen.

Staat de kerstvoorstelling in of op uw gebouw er nog niet in, stuur dan een foto en zoveel mogelijk informatie naar: **info@stichtingerfgoedrondkerst.nl**

Alle boekwerken zijn dus onderhevig aan wijzigingen en aanvullingen die wij ontvangen.

Peter Diemer

Stichting tot behoud van erfgoed rond kerst Nederland

Deel 10 : Noord-Brabant

Revisie: 2026-03-13

Noord-Brabant

Plaats	Gebouw	Pagina
Aarle-Rixtel (NB)	Mariakapel	6
Asten (NB)	H. Maria Presentatie kerk	8
Bakel (NB)	St. Willibrorduskerk	10
Beek en Donk (NB)	H. Leonarduskerk	11
Bergen op Zoom (NB)	St. Gertrudiskerk	12
Bergen op Zoom (NB)	O.L. Vrouw van Lourdes	13
Bergen op Zoom (NB)	Zuidzijde Haven 35	15
Berghem (NB)	St. Willibrorduskerk	16
Berlicum (NB)	Sacramentskerk	17
Bladel (NB)	H. St. Petrus banden kerk	18
Bokhoven (NB)	Driekoningenplein 1	19
Boxmeer (NB)	Petrusbasiliek	20
Boxmeer (NB)	Karmelklooster	21
Boxtel (NB)	St. Petrus stoel te Antiochië Basiliek	24
Boxtel (NB)	St. Willibrorduskapel	25
Breda (NB)	O.L. Vrouwe of Grote Kerk	26
Budel (NB)	Huis Zusters van de Liefde	28
Cuijk (NB)	St. Martinuskerk	29
Cuijk (NB)	St. Agathakerk	33
Demen (NB)	St. Willibrorduskerk	34
Den Bosch (NB)	St. Catharina of Kruisherkerk	36
Den Bosch (NB)	St. Jans kathedraal	38
Den Bosch (NB)	Lucaskerk	59
Deurne (NB)	Martinetstraat 27	60
Deursen (NB)	St. Rochus	61
Diessen (NB)	St. Willibrorduskerk	62
Diessen (NB)	Pastorie, Heuvelstraat 1	64
Dinther (NB)	St. Servatiuskerk	65
Dongen (NB)	St. Laurentiuskerk	66
Drunen (NB)	St. Lambertuskerk	67
Druten (NB)	H.H. Ewalden kerk	68
Eerde (NB)	H. Antonius Abtkerk	70
Eindhoven (NB)	St. Petruskerk	17
Eindhoven (NB)	Kanunnikensven 1	73
Engelen (NB)	St. Lambertus	74
Gassel (NB)	St. Johannes De Doper	75
Gemonde (NB)	St. Lambertus	76
Goirle (NB)	Maria Boodschap	77
Goirle (NB)	Rotonde	78
Grave (NB)	St. Elisabethkerk	79

Noord-Brabant

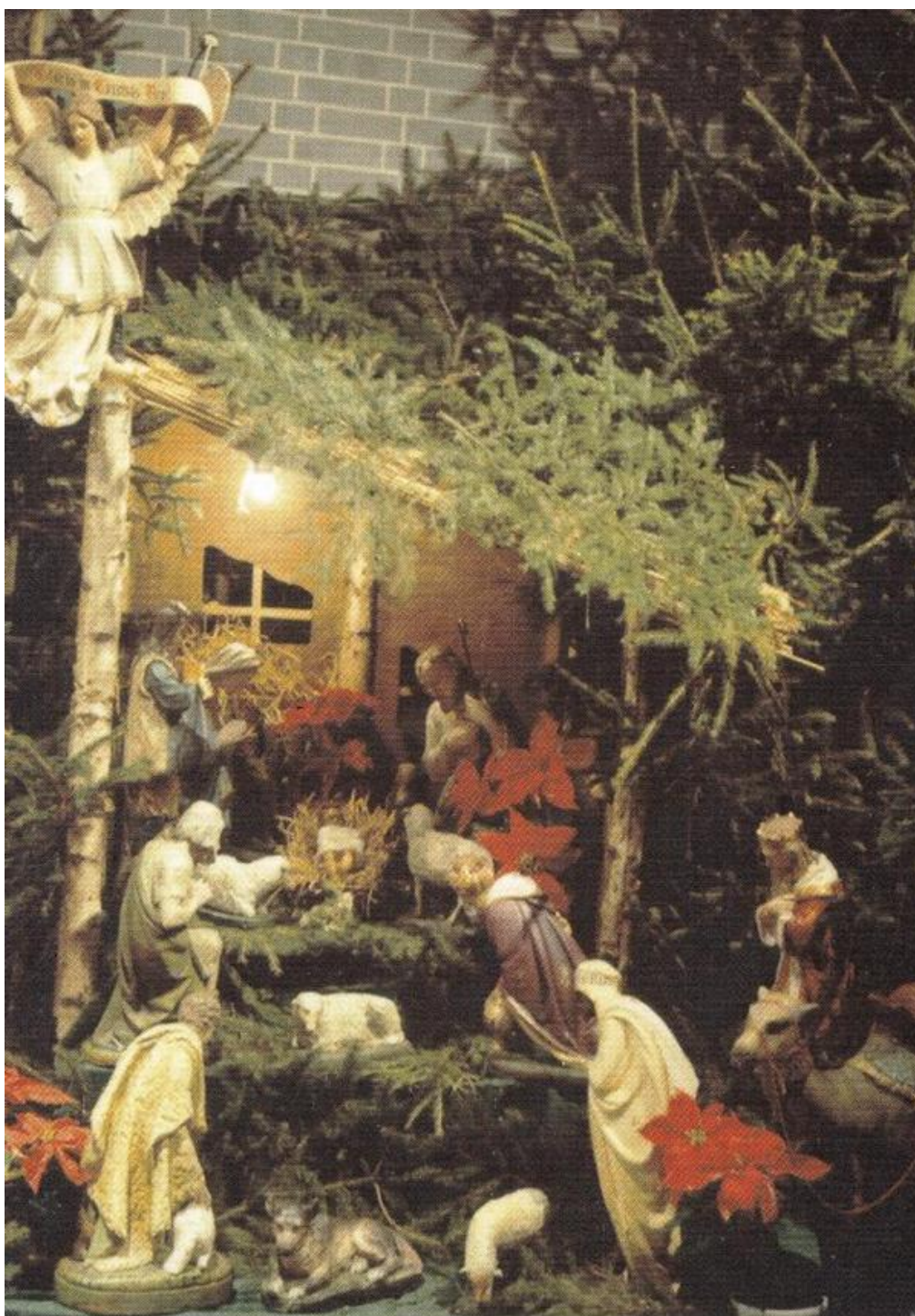
Plaats	Gebouw	Pagina
Hank (NB)	O.L. Vrouw Onbevleete Ontvangenis	80
Heeswijk-Dinther (NB)	Abdij van Berne	81
Heeswijk-Dinther (NB)	Huize Curena - Huize De Bongerd	83
Heeswijk-Dinther (NB)	St. Willibrorduskerk	84
Helmond (NB)	O.L. Vrouw ten Hemelopneming	85
Herpen (NB)	St. Sebastianuskerk	87
Hilvarenbeek (NB)	St. Petruskerk	88
Hoge Zwaluwe (NB)	Voorm. St. Willibrordus (nu Onze Kerk)	89
Hoogerheide (NB)	O.L. Vrouw Hemelvaart kerk	90
Huisseling (NB)	St. Lambertuskerk	91
Klundert (NB)	Johannes de Doperkerk	92
Liempde (NB)	St. Jans-onthoofdingskerk	93
Lith (NB)	St. Lambertus	94
Lithoijen Gem. Oss (NB)	Norbertijner parochie	98
Moergestel (NB)	St. Jan Onthoofdings-kerk	99
Nederwetten (NB)	H. Lambertuskerk	100
Neerlangel Gem. Oss (NB)	St. Jans kerkje	101
Oirschot (NB)	Paters van Montfortanen kapel	102
Oosterhout (NB)	H. Antonius van Padua	103
Oosterhout (NB)	St. Jan Basiliek	104
Oudenbosch (NB)	St. Pieter Basiliek	105
Princenhage (NB)	St. Martinuskerk	106
Prinsenbeek (NB)	O.L.Vrouw ten Hemelopneming	108
Putte (NB)	St. Dinysius kerk	109
Ravenstein (NB)	St. Josephkapel	110
Reek (NB)	St. Antonius Abt	112
Riel (NB)	H. Antonius Abtkerk	113
Rosmalen (NB)	St. Lambertuskerk	114
Schijndel (NB)	St. Servatiuskerk	116
Sint Anthonis (NB)	H. Antonius Abt Kerk	117
Terheijden Gem. Drimmelen (NB)	H. Antonius Abt kerk	118
Tilburg (NB)	Johannes Zwijsen Fraterhuis	119
Tilburg (NB)	Voormalige O.L. Vrouw Visitatiekapel	120
Tilburg (NB)	St. Dionysius of Heikese Kerk	122
Tilburg (NB)	St. Jozefkerk of Heuvelsekerk	123
Tilburg (NB)	Het Cenakel (Voormalig Retraitehuis)	125
Tilburg (NB)	Antonius van Paduakerk	127

Noord-Brabant

Plaats	Gebouw	Pagina
Uden (NB)	Pauluskerk	128
Uden (NB)	Krona Museum	129
Uden (NB)	Abdij Maria Refugie v.d.Z.Brigittinessen	130
Udenhout (NB)	St. Lambertuskerk	131
Valkenswaard (NB)	Mariakerk	132
Vierlingsbeek (NB)	Voormalige Laurentiuskerk	133
Waalwijk (NB)	Kerk aan de haven	134
Waalwijk (NB)	St. Jan de Doper	135
Wanroij (NB)	H. Cornelius kerk	137
Wijbosch (NB)	H. Servatius	138
Zeeland (NB)	Mariakapel	139

Waar: **Aarle-Rixtel (NB)**, Mariakapel
Wat: Kerstgroep
Wie:
Wanneer:
Afmetingen:
Materiaal: Gips gepolychromeerd

Foto:

Waar: **Aarle-Rixtel (NB)**, Mariakapel

Wat:

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal:

Voorstelling:

- Aanbidding door de Driekoningen

Foto: www.kerkfotografie.nl

Waar: **Asten (NB)**, H. Maria Presentatie

Wat: Kerstgroep

Wie:

Wanneer: 1922

Afmetingen:

Materiaal: Gips

Voorstelling:

Foto: Rob Fritsen

Waar: **Asten (NB)**, H. Maria Presentatie

Wat: Linkerdeel altaar

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal:

Voorstelling:

- Annunciatie

Foto: www.kerkfotografie.nl

Waar: **Bakel (NB)**, St. Willibrorduskerk
Wat: Kerstgroep
Wie:
Wanneer:
Afmetingen:
Materiaal:

Foto's:

Waar: **Beek en Donk (NB), H. Leonarduskerk**

Wat: Kerstgroep

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal:

Foto:

Waar: **Bergen op Zoom (NB)**, St. Gertrudiskerk

Wat: Raam

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Annunciatie

Foto:

Waar: **Bergen op Zoom (NB)**, O.L. Vrouw van Lourdes

Wat:

Wie: Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal:

Voorstelling:

- Annunciatie

Foto: www.kerkfotografie.nl

Waar: **Bergen op Zoom (NB)**, O.L. Vrouw van Lourdes

Wat: Raam

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Aanbidding door Herders en Driekoningen

Foto: www.kerkfotografie.nl

Waar: **Bergen op Zoom (NB)**, Zuidzijde Haven 35

Wat: Gevelsteen

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal:

Voorstelling:

- Driekoningen

Foto:

DE DRI CONINGE

Waar: **Berghem (NB)** St. Willibrorduskerk

Wat: Raam

Wie: F. Nicolas en Zonen

Wanneer: 1903

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Aanbidding door de Herders

Foto: www.verhaleninglasenlood.nl

Waar: **Berlicum (NB)** Sacramentskerk

Wat: Kerstgroep

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal:

Foto:

Waar: **Bladel (NB)** H. St. Petrus banden kerk

Wat: Beeld

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal:

Voorstelling:

- Heilige Familie

Foto: www.parochiepetruspaulus.nl

Waar: Bokhoven (NB) Driekoningenplein 1

Wat: Gevelsteen

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Keramiek

Voorstelling:

- Driekoningen

Foto: Jan en Herma de Jong

Waar: **Boxmeer (NB)**, Petrusbasiliek
Wat: Kerstgroep
Wie:
Wanneer:
Afmetingen:
Materiaal: Diverse

Foto's:

Waar: **Boxmeer (NB)**, Karmelklooster

Wat: Raam

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Details uit raam "Wonder van Chester"

Voorstelling:

- Annunciatie
- Visitatie
- Geboorte

Foto's:

Waar: **Boxtel (NB)**, St. Petrus stoel te Antiochië Basiliek

Wat: In het verleden een deel van het Maria altaar

Wie: Jan Goossens (1808-1905)

Wanneer: 1890/1891

Afmetingen: 120 x 83 cm

Materiaal: Hout gesneden

Voorstelling:

- Geboorte

Foto:

Waar: **Boxtel (NB)**, St. Willibrorduskapel

Wat: Muurschildering

Wie:

Wanneer: 1940

Afmetingen:

Materiaal:

Voorstelling:

- Annunciatie

Foto: Peter M. Diemer

Waar: **Breda (NB)**, O.L.Vrouw of Grote Kerk

Wat: Muurschildering

Wie: Stijl van de Vlaamse primitieven

Wanneer: 1550-1575

Afmetingen:

Materiaal: Olieverf en tempera

Voorstelling:

- Annunciatie

Foto: Peter M. Diemer

In 1637 kwam de Grote Kerk in handen van de protestanten, na de verovering door Frederik Henrik van Oranje (1584-1647). Het was al de vijfde keer dat het eigenaarschap overging tussen katholieken en protestanten, ditmaal echter definitief. De muren werden wit geschilderd. Alle muur- en gewelfschilderingen verdwenen daarmee achter een dikke laag kalk. Met de wetenschap van nu een uitstekende daad, want daarmee bleven ze prima geconserveerd. Vele zijn weliswaar verdwenen, maar vanaf 1903 werden ze herontdekt en konden ze dankzij de jarenlange beschermlaag nog prachtig worden gerestaureerd. Met behulp van geavanceerde technieken werd deze fresco in zijn geheel van de muur gehaald en in Amsterdam tussen 1994 en 1998 gerestaureerd door toprestaurateur Dick Schoonekamp.

De kleurige muurschildering beeldt uit hoe Maria reageert op de boodschap (Lucas 1, 38) van de engel Gabriël dat zij moeder zal worden van de Zoon van God. “Maria vroeg aan de engel: Hoe zal dat gebeuren? Ik heb immers nog nooit gemeenschap met een man gehad. De engel antwoordde: De heilige geest zal over je komen en de kracht van de Allerhoogste zal je als een schaduw bedekken. Daarom zal het kind dat geboren wordt, heilig worden genoemd en Zoon van God. Maria zei: De Heer wil ik dienen: laat er met mij gebeuren wat u hebt gezegd”. Tussen Maria en engel Gabriël staat een koperen vaas met blanke lelies. De lelie is in de leer der emblemata een symbool van de maagd Maria, van zuiverheid en maagdelijkheid.

Onder op de lijst staat de volgende tekst:

Elle maria dui tiat mudum uku thum

Vrij vertaald: Maria is samen met God

Waar: **Budel (NB)**, Huis Zusters van de Liefde

Wat: Kapelraam

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Aanbidding door de Herders

Foto:

Waar: **Cuijk (NB)**, St. Martinuskerk
Wat: Kerstgroep
Wie: Theo Smits (beeldhouwer)
Wanneer: 1951
Afmetingen:
Materiaal:

Foto: Berry Poelen

Waar: **Cuijk (NB), St. Martinuskerk**

Wat: Raam

Wie: Max Weiss

Wanneer: 1948

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Geboorte Jezus

Foto:

Waar: **Cuijk (NB)**, St. Martinuskerk
Wat: Hoofdaltaar
Wie: Hendrik van der Geld (1838-1914)
Wanneer: 1895-1908
Afmetingen:
Materiaal: Eikenhout
Voorstelling:

- Annunciatie en Geboorte

Foto's:

Waar: **Cuijk (NB)**, St. Martinuskerk

Wat: Gevelsteen

Wie:

Wanneer: 1942

Afmetingen:

Materiaal:

Voorstelling:

- Vlucht naar Egypte

Foto:

Waar: **Cuijk (NB)**, St. Agathakerk
Wat: Kerstgroep
Wie:
Wanneer:
Afmetingen:
Materiaal: Gips gepolychromeerd

Foto:

Waar: **Demen (NB)**, St. Willibrorduskerk

Wat: Ramen

Wie: F. Nicolas en Zonen

Wanneer: ca. 1870

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Annunciatie
- Geboorte

Foto's www.verhaleninglasenlood.nl

Waar: **'s-Hertogenbosch (NB)**, St. Catharina of Kruisherenkerk

Wat: Schilderij

Wie: Peter-Jozef Verhaghen (1728-1811)

Wanneer: 1793

Afmetingen: 343 x 489 cm

Materiaal: Doek

Voorstelling:

- De aanbidding door de Herders

Foto's:

Waar: 's-Hertogenbosch (NB), St. Catharina of Kruisherenkerk

Wat: Schilderij

Wie: Peter-Jozef Verhaghen (1728-1811)

Wanneer: 1794

Afmetingen: 343 x 489 cm

Materiaal: Doek

Voorstelling:

- De aanbidding door de Driekoningen

Foto:

Waar: 's-Hertogenbosch (NB), St. Janskathedraal
Wat: Kerstgroep
Wie:
Wanneer: 1934
Afmetingen:
Materiaal:

Foto's: Fotopersbureau Het Zuiden

Waar: 's-Hertogenbosch (NB), St. Janskathedraal

Wat: Kerstgroep

Wie: H. van Rosmalen †

Wanneer: 1962, 1963, 1979, 1987, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 en 2013.

Afmetingen:

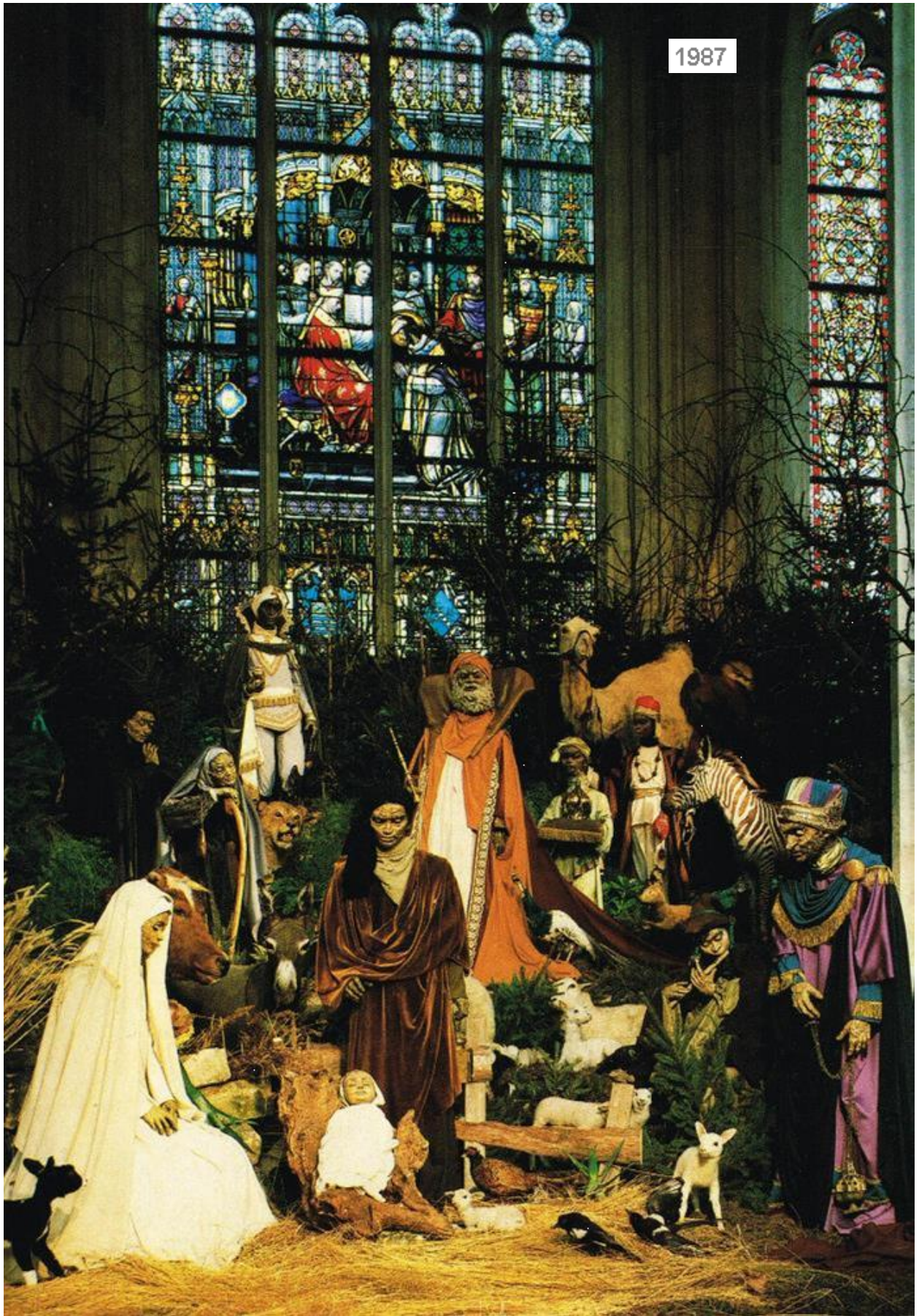
Materiaal:

Foto's:

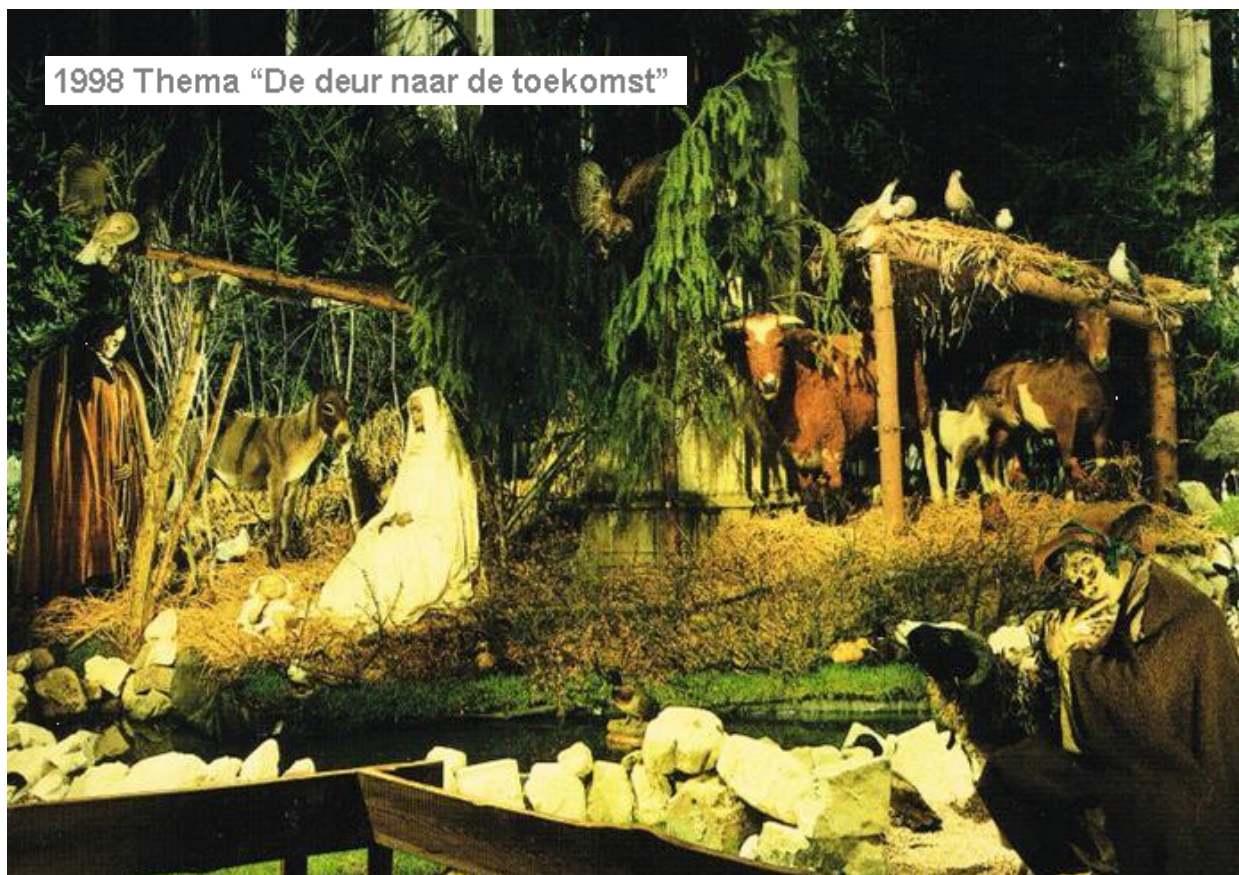

1979

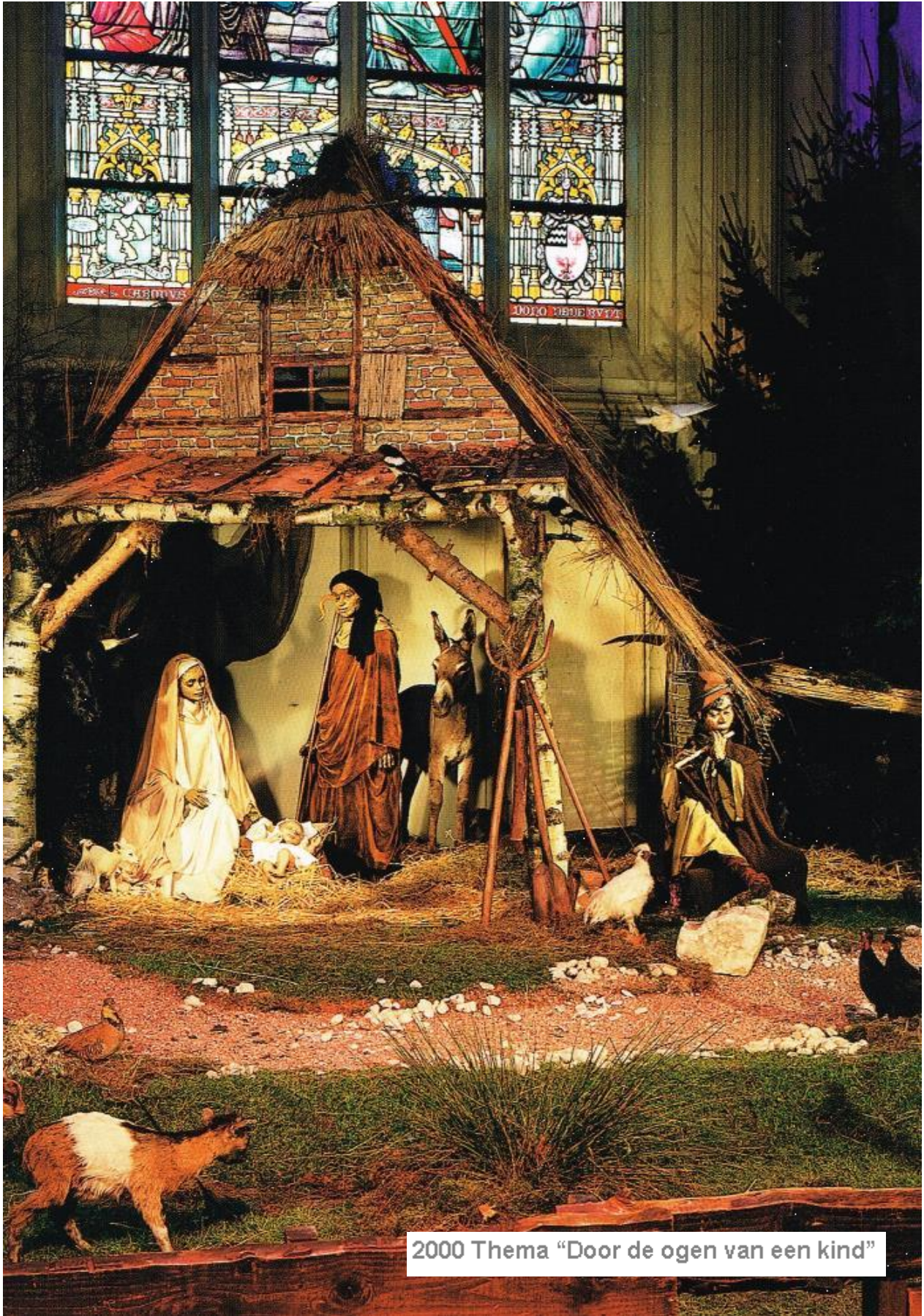

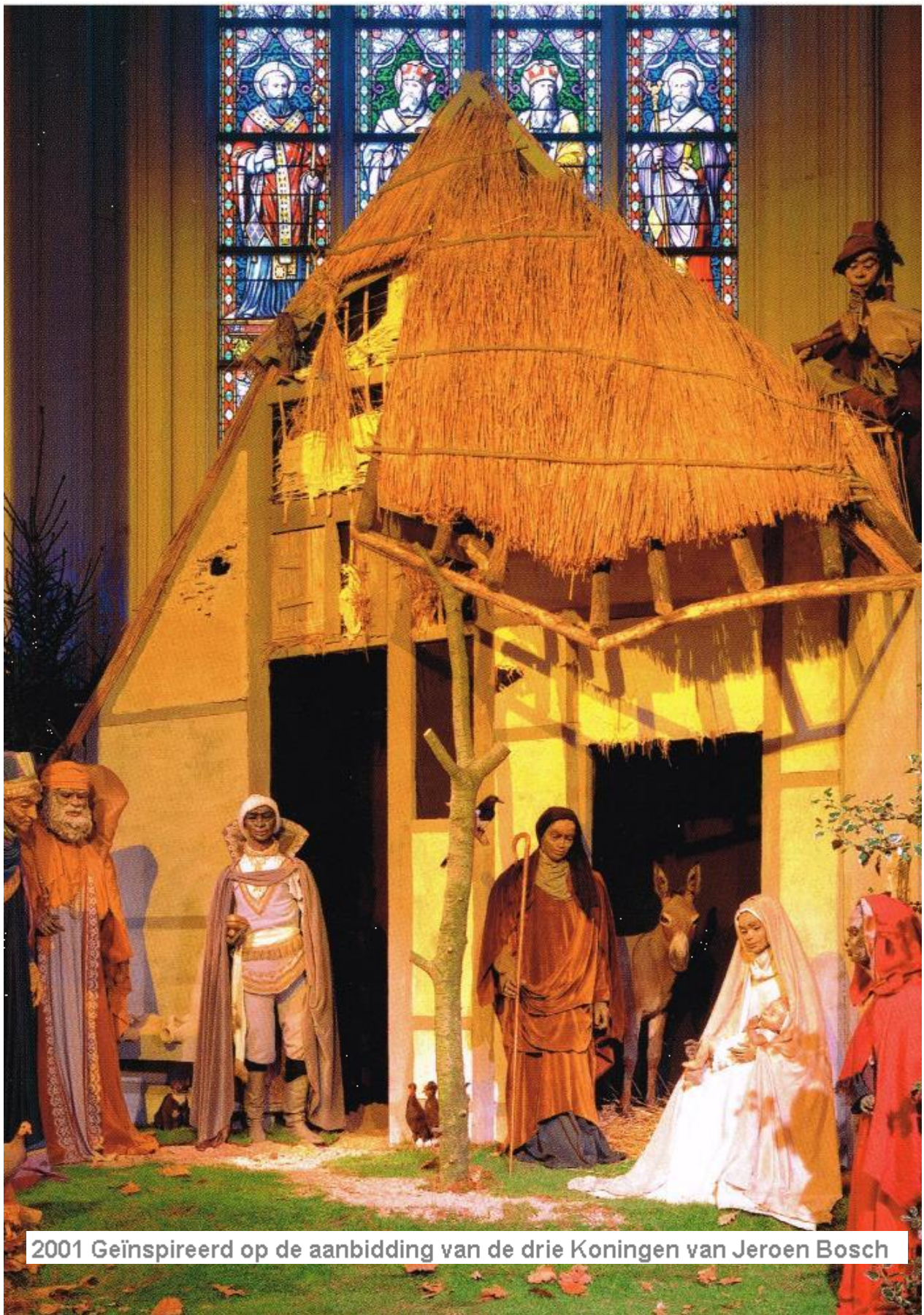
1998 Thema "De deur naar de toekomst"

1999 Thema "Een geboorte met eeuwige uitstraling"

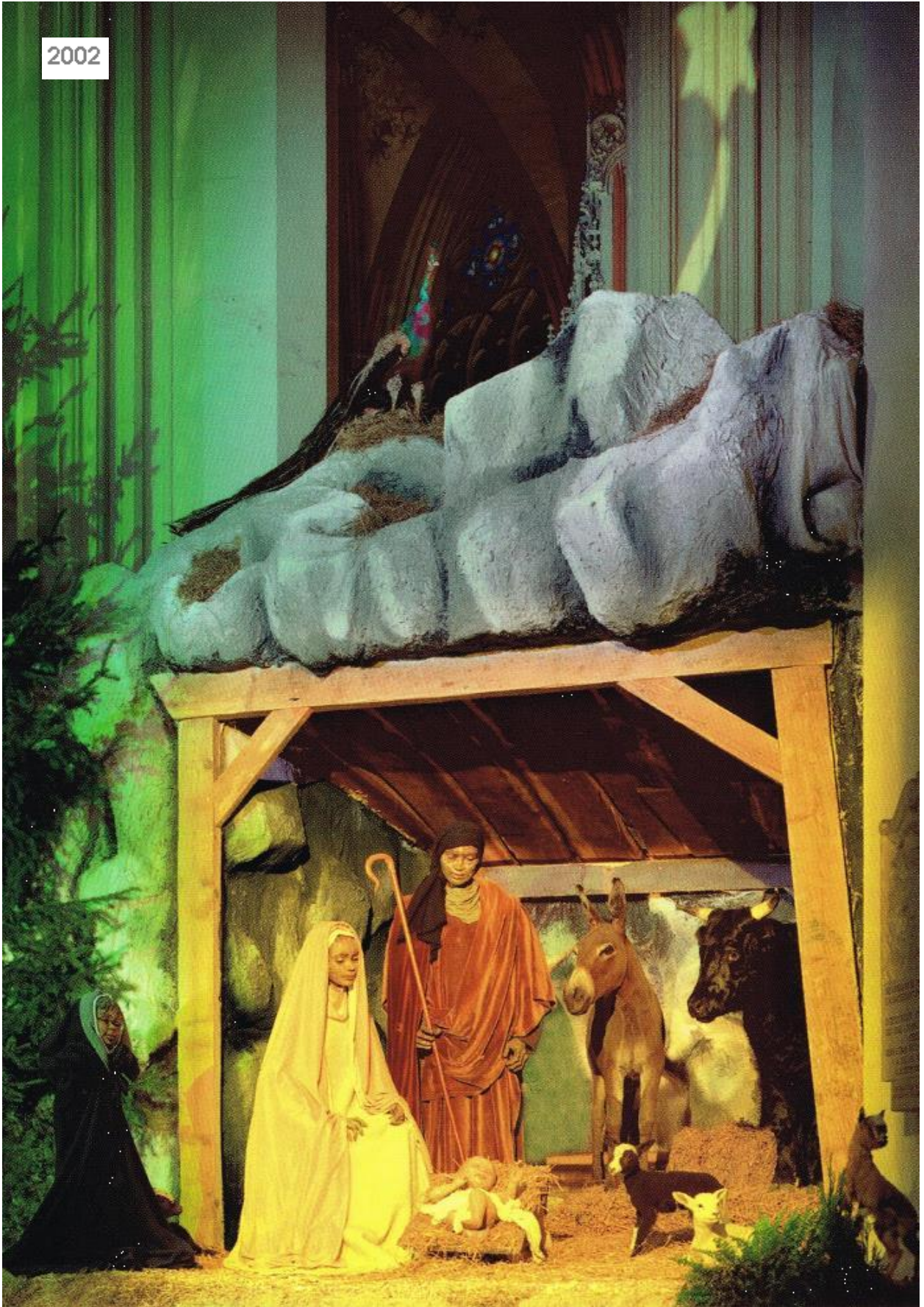

2000 Thema "Door de ogen van een kind"

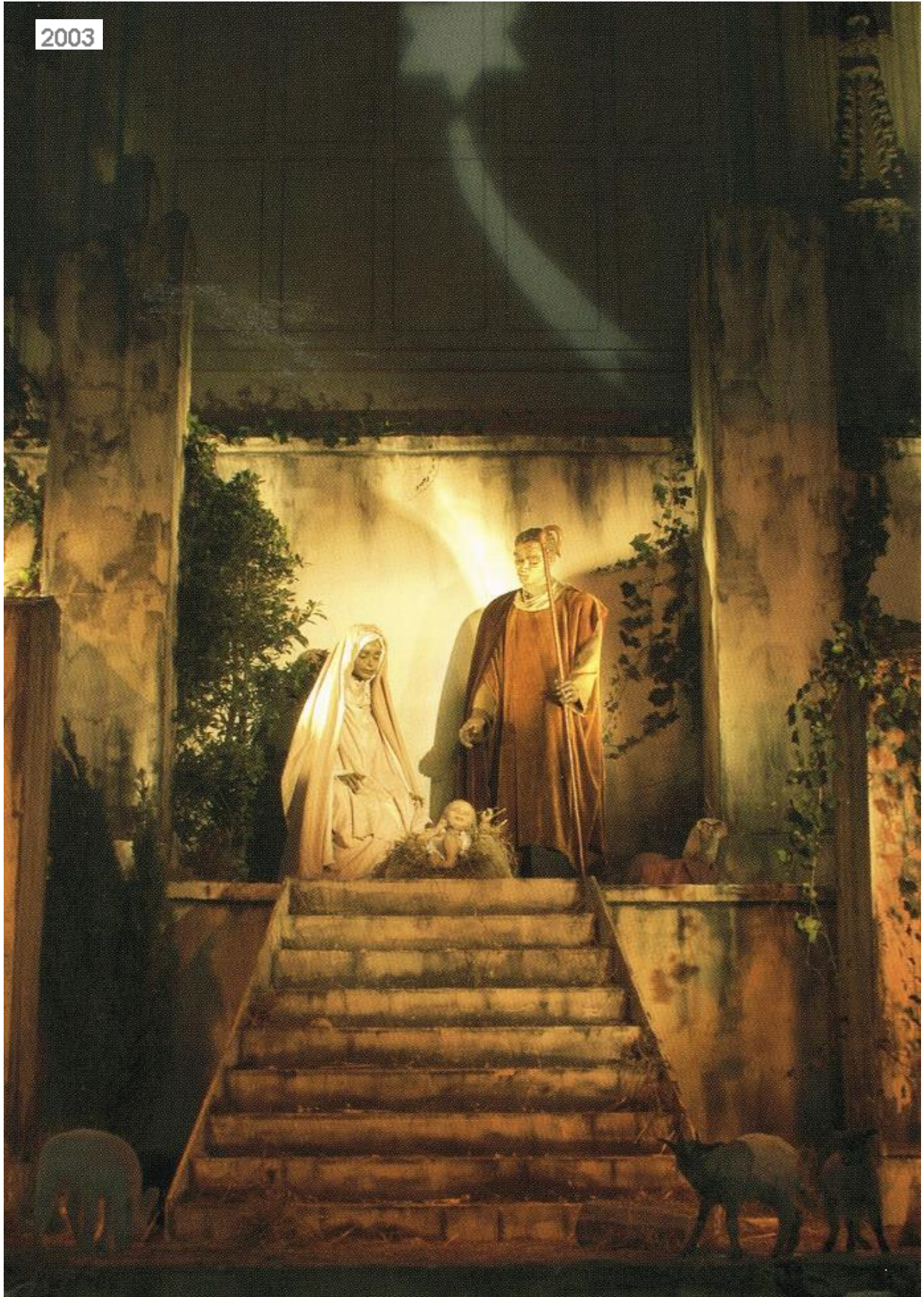

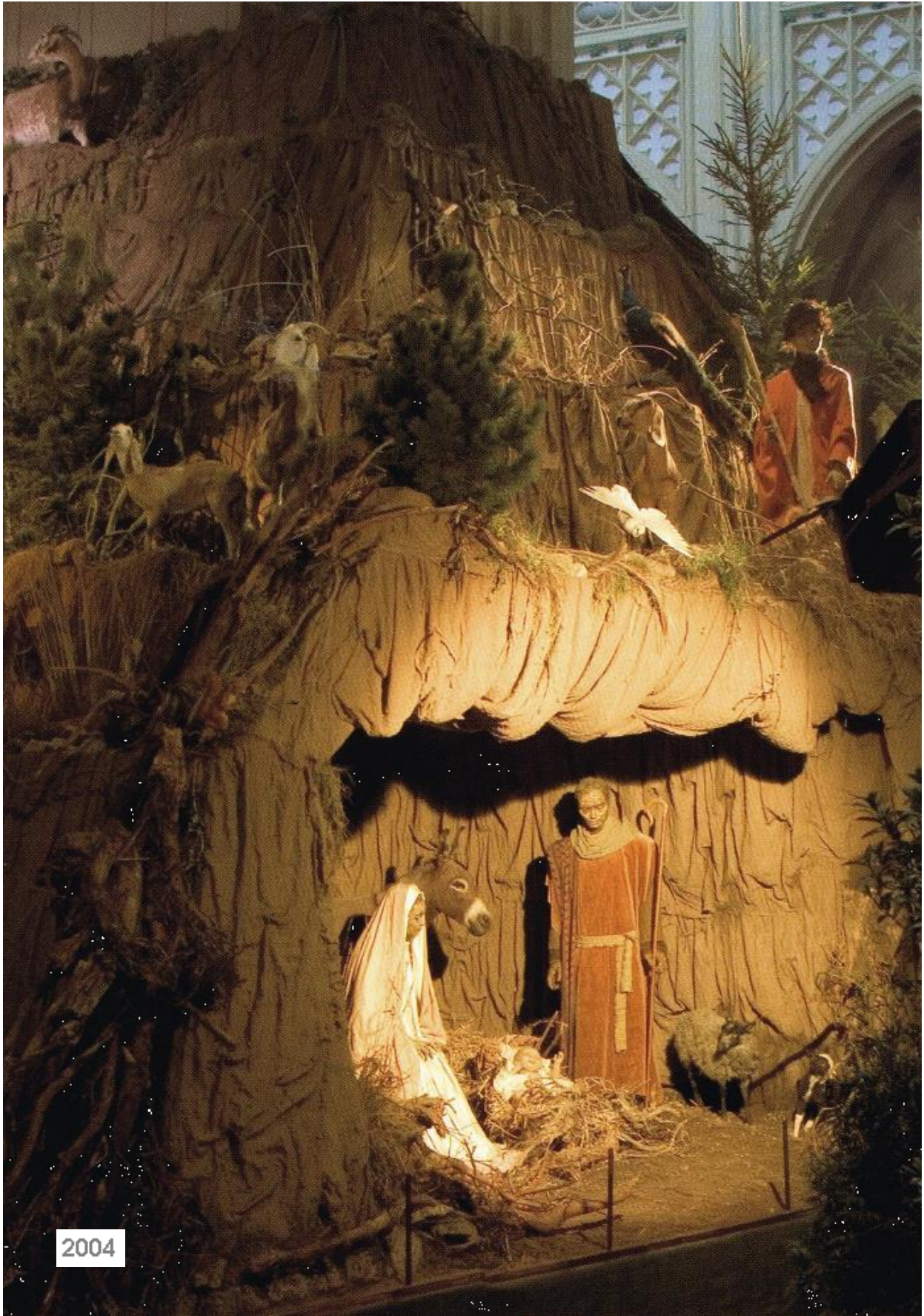
2001 Geïnspireerd op de aanbidding van de drie Koningen van Jeroen Bosch

2002

2003

2004

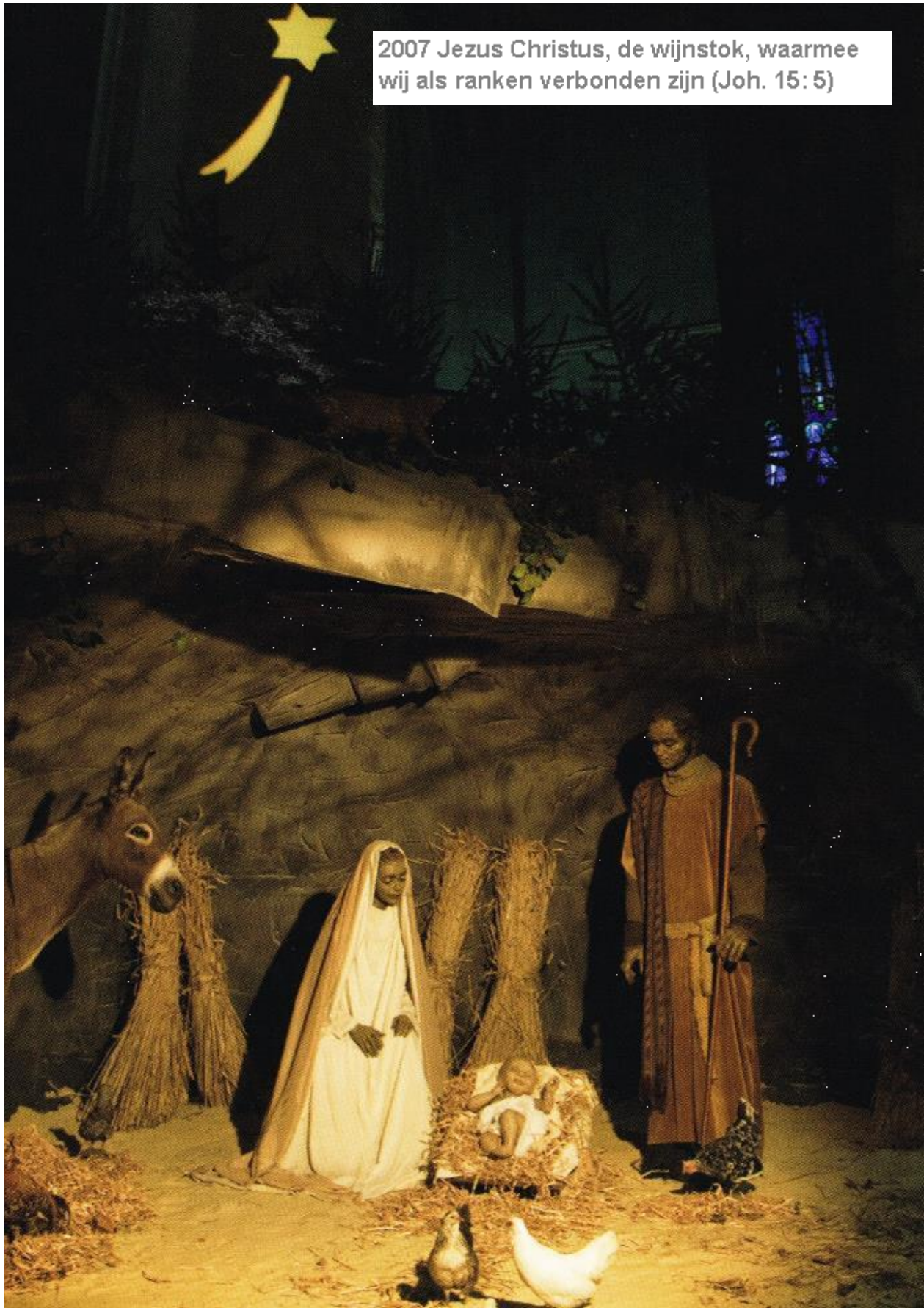

2005 Jezus Christus gelegen op korenschoven.
De korenaar is het symbool van Christus
Hij is het brood dat leven geeft (Joh. 6: 35, 48)
Met name in het sacrament van de eucharistie

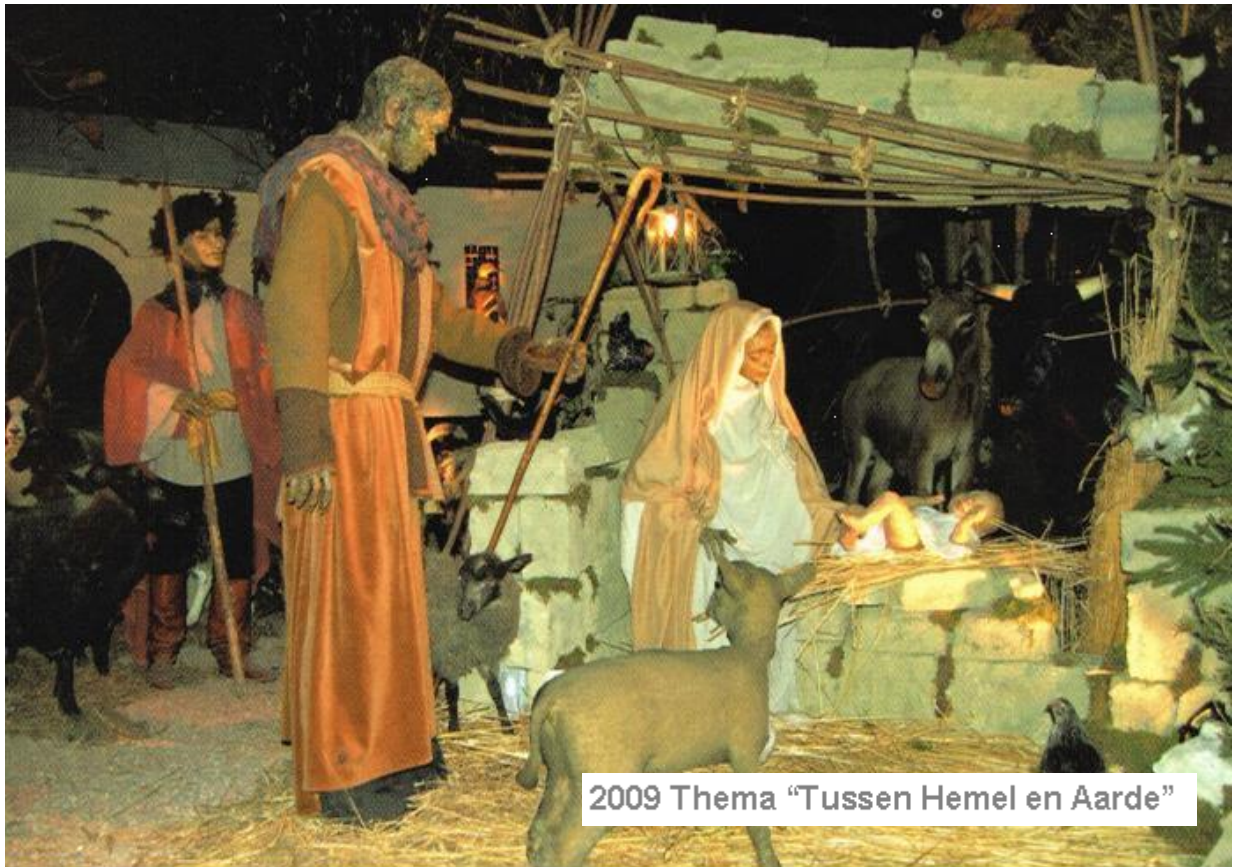
2006 Gods Zoon woont in ons midden.
Hij heeft zijn tent onder ons opgeslagen

2007 Jezus Christus, de wijnstok, waarmee
wij als ranken verbonden zijn (Joh. 15: 5)

2008 Thema "Breng het licht onder de mensen"

2009 Thema "Tussen Hemel en Aarde"

2010 Thema "Water en Vuur"

2011 Thema "Christus de mensen visser"

2013

Waar: 's-Hertogenbosch (NB), St. Janskathedraal

Wat: Antwerps Lijdensaltaar

Wie:

Wanneer: 1500

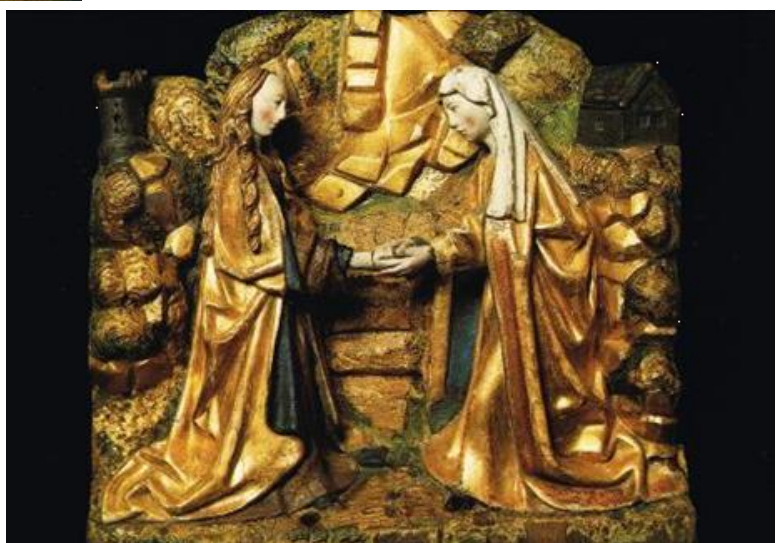
Afmetingen:

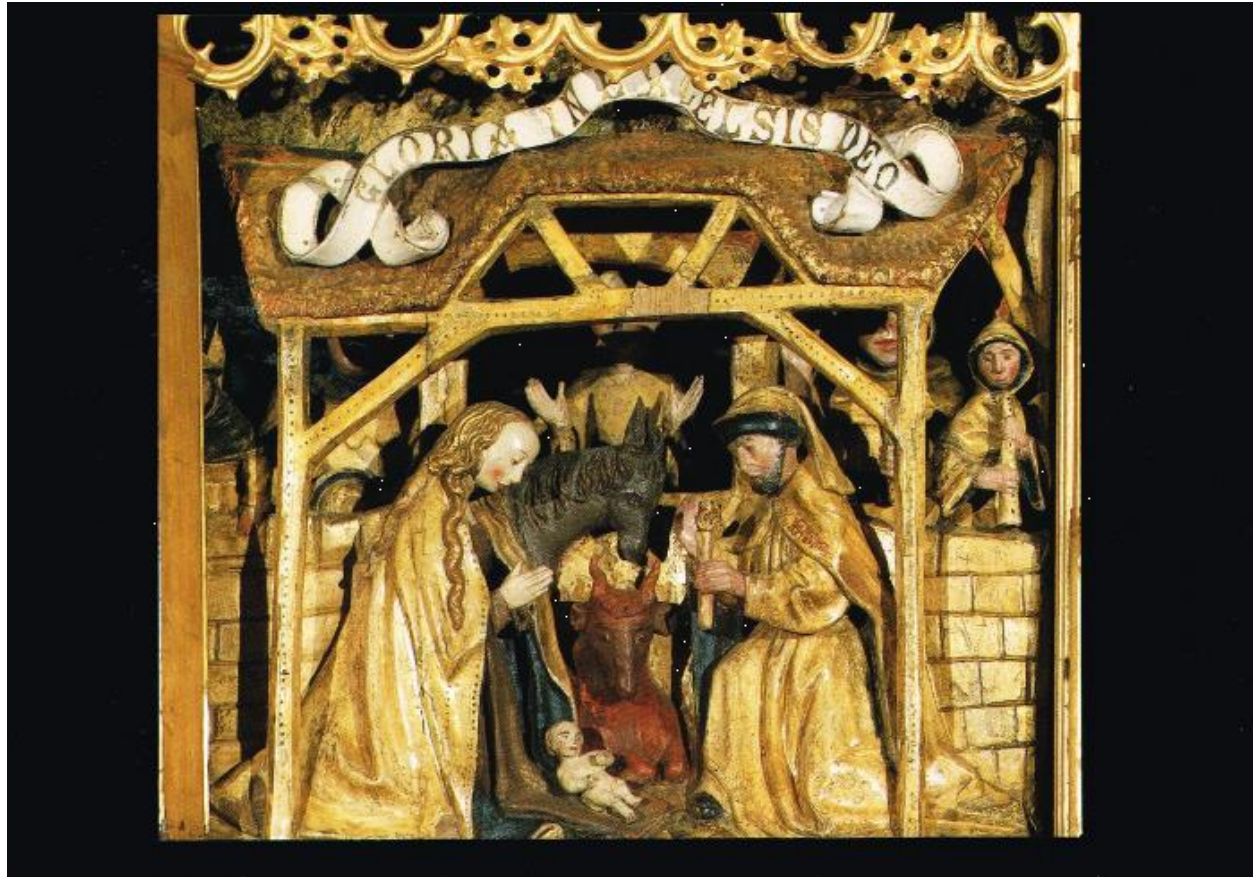
Materiaal: Hout, gepolychromeerd

Voorstelling:

- Annunciatie
- Visitatie
- Geboorte
- Aanbidding door de Driekoningen
- De vlucht naar Egypte
- Heilige Familie in Nazareth

Foto's: Ernst van Mackelenbergh, Rosmalen

Waar: 's-Hertogenbosch (NB), St. Janskathedraal

Wat: Kerstverhaal in 12 wimbergen

Wie:

Wanneer: 1400 later diverse malen vernieuwd

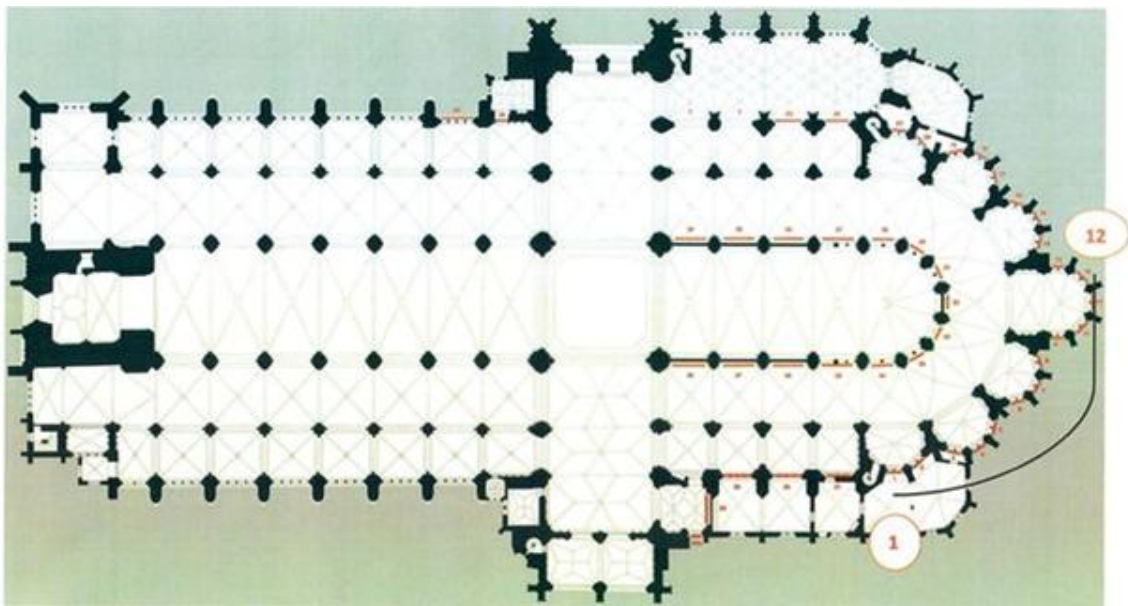
Afmetingen:

Materiaal: Zandsteen

Voorstelling:

1 Maria in de tempel, 2 Verloving Maria en Jozef, 3 Annunciatie, 4 Maria bezoekt Elisabeth 5 Geboorte Christus, 6 Besnijdenis, 7 Driekoningen, 8 Aanbidding door koning 9 Presentatie in de tempel, 10 Kindermoord, 11 soldaten en Jozef met Kind, 12 Vlucht naar Egypte.

Foto's en meer informatie zie: <https://www.erfgoedshertogenbosch.nl/verhalen/een-eeuwenoude-kerststal-in-steen-op-de-sint-jan>

Z-4-3 Koning Balthasar (?)

De restaurateurs van de negentiende eeuw hebben hier één van de Driekoningen, de bebaarde koning Balthasar uitgebeeld. In zijn handen houdt hij een kostbaar reukvat, om aan de net geboren Christus te geven. Het oude beeldje, nu in het depot van de bouwloods, heeft echter overduidelijk een gewone drinkkan in de handen. Hoewel het hoofd ontbreekt, is nog wel zichtbaar dat het mannetje een hoofddoek droeg. Gezien de eenvoudige kleding en de voorschoot is het mogelijk dat hier oorspronkelijk een pottenbakker is uitgebeeld.

Z-4-4 Koning Caspar (?)

Bij de restauratie in de negentiende eeuw werd op deze plek op de luchtboog koning Caspar uitgebeeld. Het oude beeldje, nu in Museum de Bouwloods, is verminkt bewaard gebleven. Hoewel op een oude foto zichtbaar is, dat het beeldje een nu verdwenen attribuut, gelijkend op de kelk die bij het nieuwe beeldje aanwezig is, in de rechter hand heeft, is toch twijfelachtig of hier oorspronkelijk één der koningen was uitgebeeld. Ofschoon het beeldje op allerlei punten het oude voorbeeld volgt, heeft het oude duidelijk een soort houweel op de linker schouder, waar nu een scepter of staf is aangebracht.

Z-4-5 Koning Melchior (?)

De negentiende-eeuwse restaurateurs hebben hier één der Driekoningen, de zwarte koning Melchior met giften voor het Christuskind, voorgesteld. Het oude beeldje in het depot van de bouwloods laat echter geen twijfel over het feit, dat het figuurtje geen kroon droeg, maar een muts. Wel laat het oude beeldje, net als de "kopie", de linkerhand rusten op het handvat van een grootkromzwaard. In de Middeleeuwen gebruikte men het kromzwaard vaak om aan te geven, dat de persoon uit het oosten kwam en islamiet was. Of het kromzwaard voor Lambert Hazenmans, aanleiding was om hier de donkere koning Melchior van te maken, is niet bekend.

Teksten uit het boek "De 96 luchtboogfiguren op de Sint-Jan" van Ronald Glaudemans. Uitgegeven door Heinen in 2004. 96 blz. Met fotomateriaal. ISBN 9077721126

Waar: 's-Hertogenbosch (NB), Lucaskerk

Wat: Fresco

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal:

Voorstelling:

- Annunciatie

Foto: check TX's input sing

Waar: **Deurne (NB)**, Martinetstraat 27

Wat: Gevelstenen

Wie:

Wanneer: 1999

Afmetingen:

Materiaal:

Voorstelling:

- Driekoningen

Foto: Jan en Herma de Jong

TUSSEN ZON EN MAAN ZAG IK DRIEKONINGEN GAAN

Waar: **Deusen (NB)**, St. Rochus
Wat: Kerstgroep
Wie:
Wanneer:
Afmetingen:
Materiaal: Gips, gepolychromeerd

Foto:

Waar: **Diessen (NB)**, St. Willibrorduskerk
Wat: Kerstgroep
Wie:
Wanneer: ca. 1900
Afmetingen:
Materiaal: Gips, gepolychromeerd

Foto's:

De kerststal in de Sint-Willibrorduskerk is meer dan 100 jaar oud. Hij is omstreeks 1900 aangeschaft. Deze sfeervolle stal staat vooraan in de kerk.

Waar: **Diessen (NB)**, St. Willibrorduskerk onder de toren

Wat: Kerstgroep

Wie: broeder Rafaël van de broeders Penitenten

Wanneer: ca. 1950

Afmetingen:

Materiaal: Witte klei

Foto's:

In het portaal (onder de toren) van de Sint-Willibrorduskerk staat een 'kijkdoos', een beetje een oneerbiedig woord voor het prachtige bouwwerk uit 2013 van Bart van Nunen en Jan van der Aa uit Haghorst.

De wondermooie beeldengroep in witte klei uit de Sint-Josephkerk in Haghorst heeft hier een welverdiende plaats gekregen, nadat deze kerk aan de eredienst is onttrokken. Maker van de beelden is broeder Rafaël van de broeders Penitenten te Boekel. Ze dateren uit 1950.

Kinderen vinden het geweldig als ze door het raam mogen kijken, helemaal tot in Bethlehem!

Waar: **Diessen (NB)**, Pastorie Heuvelstraat 1

Wat: Kerstgroep

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal:

Foto's:

Waar: **Dinther (NB)**, St. Servatiuskerk

Wat: Ramen

Wie: Marius de Leeuw

Wanneer: 1952-1956

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Annunciatie
- Geboorte

Foto's: www.verhaleninglasenlood.nl

Waar: **Dongen (NB)**, Laurentiuskerk
Wat: Kerstgroep, knikengel, Driekoningen
Wie:
Wanneer:
Afmetingen:
Materiaal:

Foto's:

Waar: **Drunen (NB)**, St. Lambertuskerk

Wat: Kerstgroep

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal:

Foto:

Waar: **Druten (NB)**, H.H. Ewalden kerk

Wat: Raam priesterkoor

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Annunciatie
- Geboorte

Foto:

Waar: **Druuten (NB)**, H.H. Ewalden kerk

Wat: Kerstgroep met stal

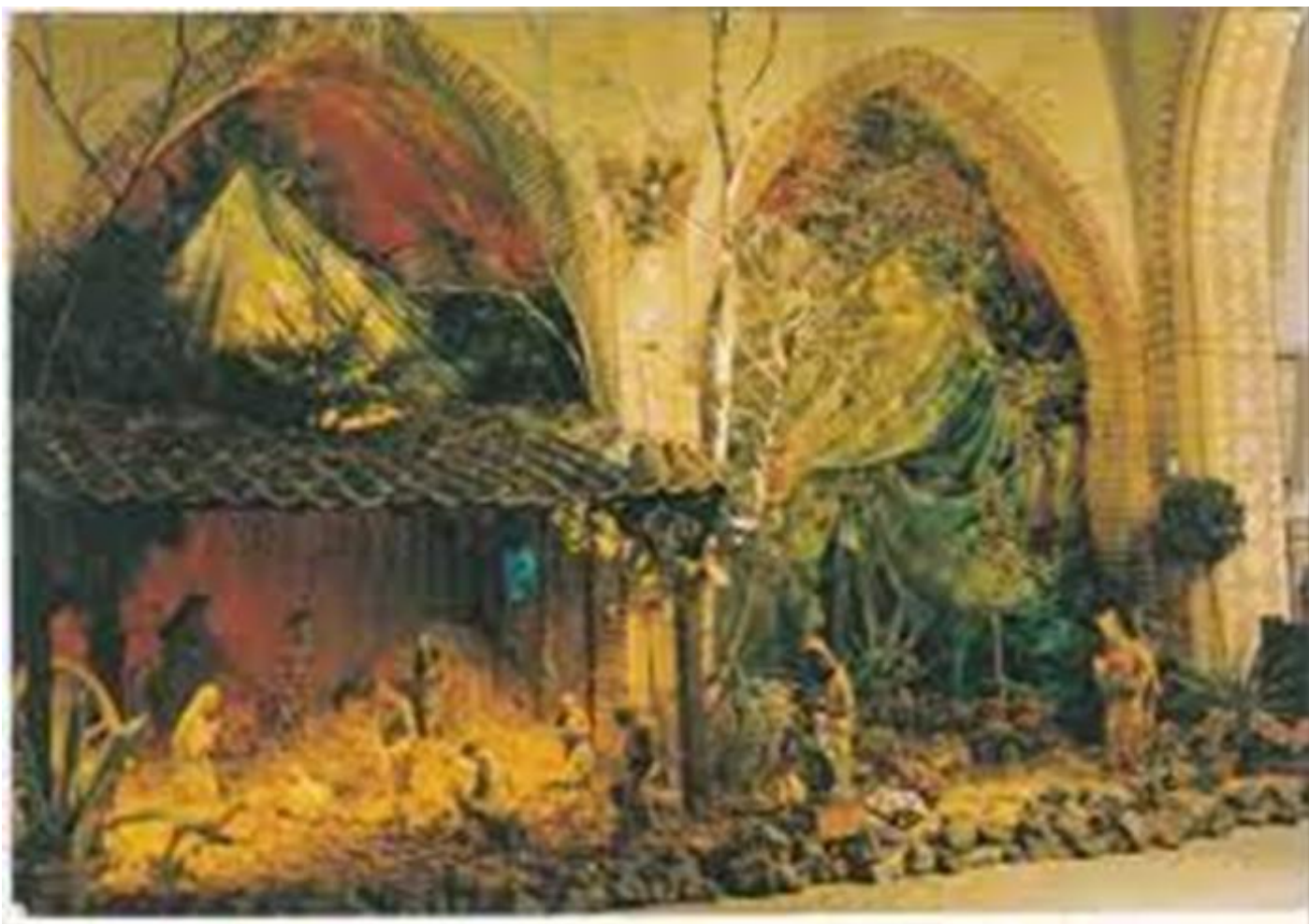
Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal:

Foto:

Waar: **Eerde (NB)**, H. Antonius Abtkerk

Wat: Raam

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Geboorte

Foto:

Waar: **Eindhoven (NB)**, St. Petruskerk
Wat: Kerstgroep
Wie:
Wanneer:
Afmetingen:
Materiaal:

Foto:

Waar: **Eindhoven (NB)**, St. Petruskerk

Wat: Jozefaltaar

Wie: Gebr. Custers

Wanneer: 1909

Afmetingen:

Materiaal:

Voorstelling;

- Heilige Familie

Foto: www.vanhellenberghubar.org

“Vader, werkman, echtgenoot”

Waar: **Eindhoven (NB)**, Kanunnikensven 1

Wat: Gevelsteen

Wie: Olly de Vries-Van Abbe

Wanneer: 1990

Afmetingen:

Materiaal: Keramiek

Voorstelling:

- Driekoningen

Foto:

Waar: **Engelen (NB)**, St. Lambertus
Wat: Kerstgroep
Wie:
Wanneer:
Afmetingen:
Materiaal: Gips gepolychromeerd

Foto:

Waar: **Gassel (NB)**, Sint Johannes De Doper

Wat: Ramen

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Annunciatie
- Geboorte
- Heilige Familie in Nazareth

Foto's: www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl

Waar: **Gemonde (NB)**, St. Lambertus

Wat: Ramen

Wie: Wilhelm Derix, Goch, Duitsland

Wanneer: 1926 -1927

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Geboorte Jezus
- Aanbidding door de Driekoningen

Foto's: www.verhaleninglasenlood.nl

Waar: **Goirle (NB)**, Maria Boodschap
Wat: Kerstgroep
Wie:
Wanneer:
Afmetingen:
Materiaal:

Foto:

Waar: **Goirle (NB)**, Eerst Kempenlaan / Nu Rotonde Rillaerse Baan
Wat: Driekoningen
Wie:
Wanneer:
Afmetingen:
Materiaal:

Foto: Heemkundekring-Goirle "De Vyer Heertganghen" / Peter M. Diemer

Waar: **Grave (NB)**, St. Elisabeth kerk

Wat: Schilderij

Wie: Anonymus

Wanneer: Begin 18de eeuw

Afmetingen: 228 x 157 cm

Materiaal: Doek

Voorstelling:

- De aanbidding door de Herders

Foto:

Waar: **Hank (NB)**, O.L. Vrouw Onbevleete Ontvangenis
Wat: Kerstgroep met stal
Wie:
Wanneer:
Afmetingen:
Materiaal:

Foto:

Waar: **Heeswijk-Dinther (NB)**, Abdij van Berne

Wat:

Wie:

Wanneer:

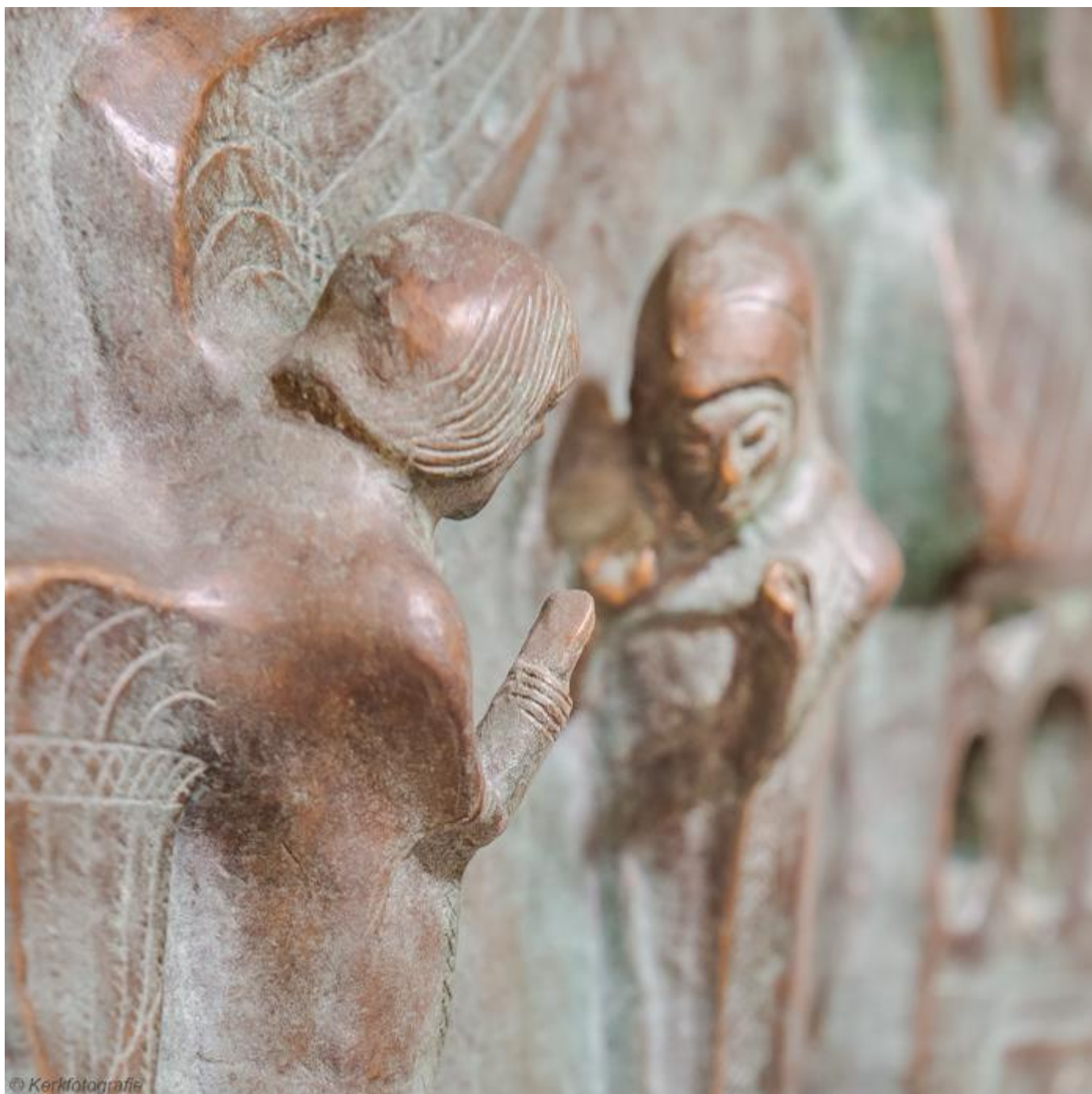
Afmetingen:

Materiaal:

Voorstelling:

- Annunciatie

Foto: www.kerkfotografie.nl

Waar: **Heeswijk-Dinther (NB)**, Abdij van Berne

Wat: Detail altaarkruis

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal:

Voorstelling:

- Geboorte

Foto:

Waar: **Heeswijk-Dinther (NB)**, Huize Cunera-Huize De Bongerd

Wat: Raam

Wie: van Mariënkroon, Culemborg

Wanneer:

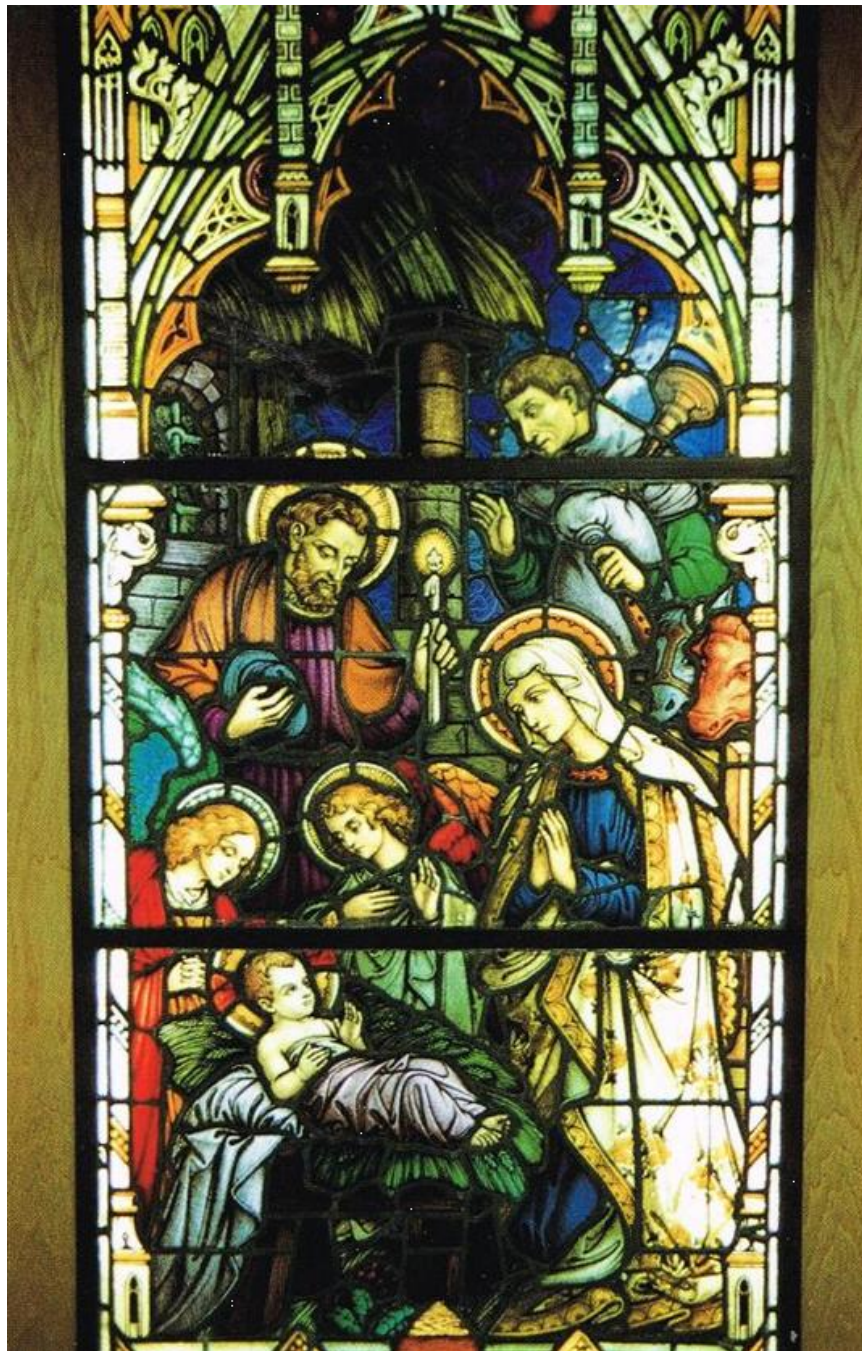
Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Aanbedding door de Herders

Foto:

Waar: **Heeswijk-Dinther (NB)**, St. Willibrorduskerk

Wat: Raam

Wie: Frans Nicolas en Zonen

Wanneer: 1902

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Annunciatie

Foto: www.verhaleninglasenlood.nl

Waar: **Helmond (NB)**, O.L. Vrouw ten Hemelopneming

Wat: Schilderingen

Wie: Charles Eyck (1897-1983)

Wanneer:

Afmetingen:

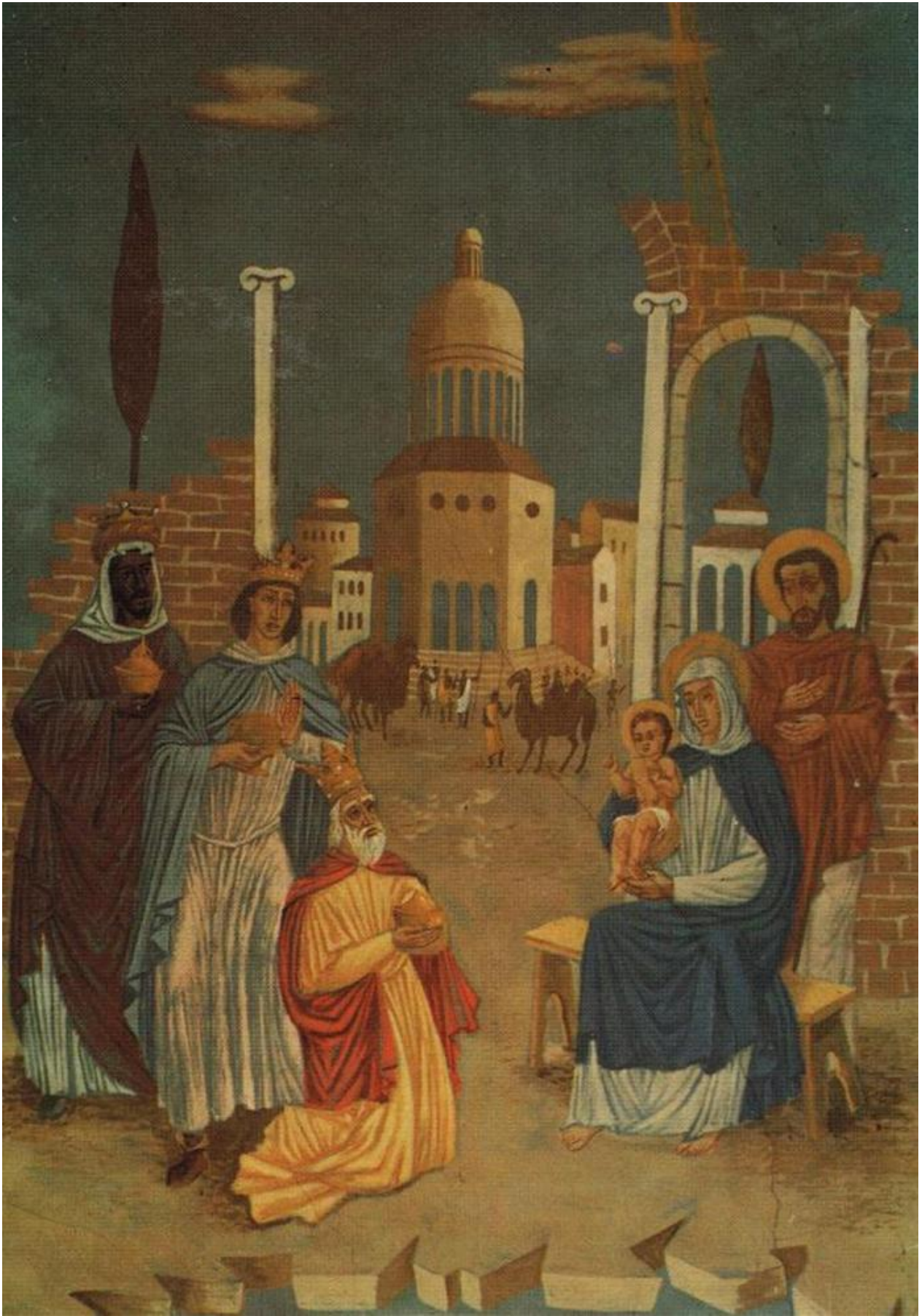
Materiaal:

Voorstelling:

- Aanbidding door de herders
- Aanbidding door de Driekoningen

Foto's: Jan Brugmans

Waar: **Herpen (NB)** St. Sebastianuskerk

Wat: Raam

Wie: F.Nicolas en Zonen

Wanneer: 1908

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Aanbidding van de herders

Foto: www.verhaleninglasenlood.nl

Waar: **Hilvarenbeek (NB)**, St. Petruskerk

Wat: Kerstgroep met stal

Wie: Albert Termote Belg. / Ned. Beeldhouwer, Nieuwe Haagse School

Wanneer: 1942/1943

Afmetingen:

Materiaal: Zandsteen

Foto:

Toen in Esbeek de H. Adrianus kerk aan de eredienst werd onttrokken kreeg deze fraaie kerstgroep een plaats in de St. Petruskerk. De beelden komen zeer mooi tot hun recht in de ruwe blankhouten stal van gespleten wilgenhout. Harrie Meulenbroeks uit Netersel heeft deze stal in 2000 gemaakt.

Waar: **Hoge Zwaluwe (NB)**, Voormalige St. Willibrorduskerk (nu Onze Kerk)

Wat: Linker raam Restaurant

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Geboorte

Foto's:

Waar: **Hoogerheide (NB)**, O.L. Vrouw Hemelvaart Kerk
Wat: Kerstgroep met stal
Wie:
Wanneer: 2017
Afmetingen:
Materiaal: Gips

Foto:

Waar: **Huisseling (NB)**, St. Lambertuskerk

Wat: Ramen

Wie: F. Nicolas en Zonen

Wanneer: ca. 1913

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Annunciatie
- Geboorte

Foto's: www.verhaalinglasenlood.nl

Waar: **Klundert (NB)**, Johannes de Doperkerk

Wat: Kerstraam in Zuidschip

Wie:

Wanneer: Midden 20ste eeuw

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Kribbe

Foto:

Waar: **Liempde (NB)**, St. Jans-onthoofdingskerk

Wat: Kerstgroep

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal:

Foto:

Waar: **Lith (NB)**, St. Lambertuskerk

Wat: Ramen

Wie: F. Nicolas en Zonen

Wanneer: 1903-1907

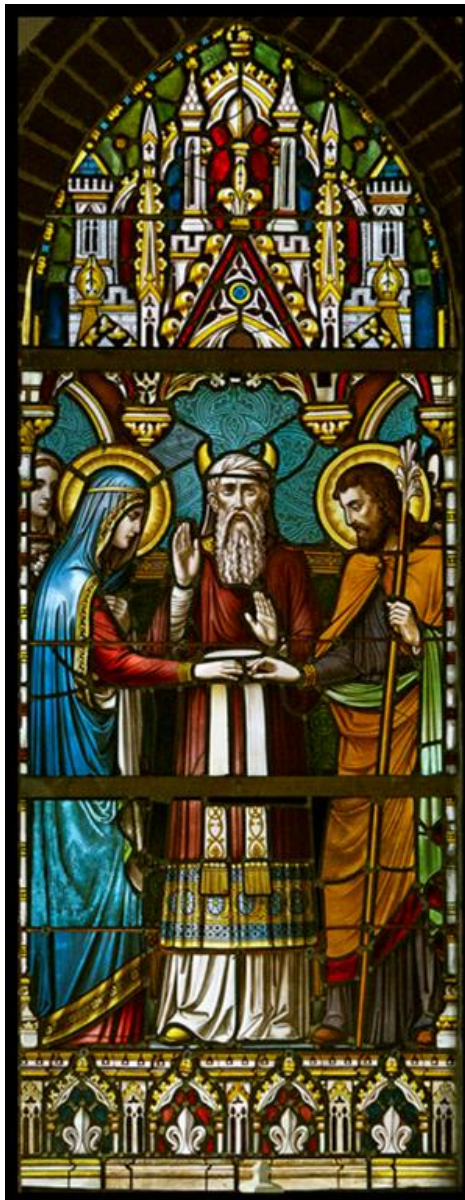
Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Verloving Josef en Maria
- Geboorte van Jezus
- Aanbidding door de Driekoningen
- Vlucht naar Egypte
- Heilige Familie in Nazareth

Foto's: www.verhaleninglasenlood.nl

Waar: **Lithoijen Gem. Oss (NB)**, Norbertijnerkerk

Wat: Altaar

Wie: Hendrik van der Geld

Wanneer: 1901

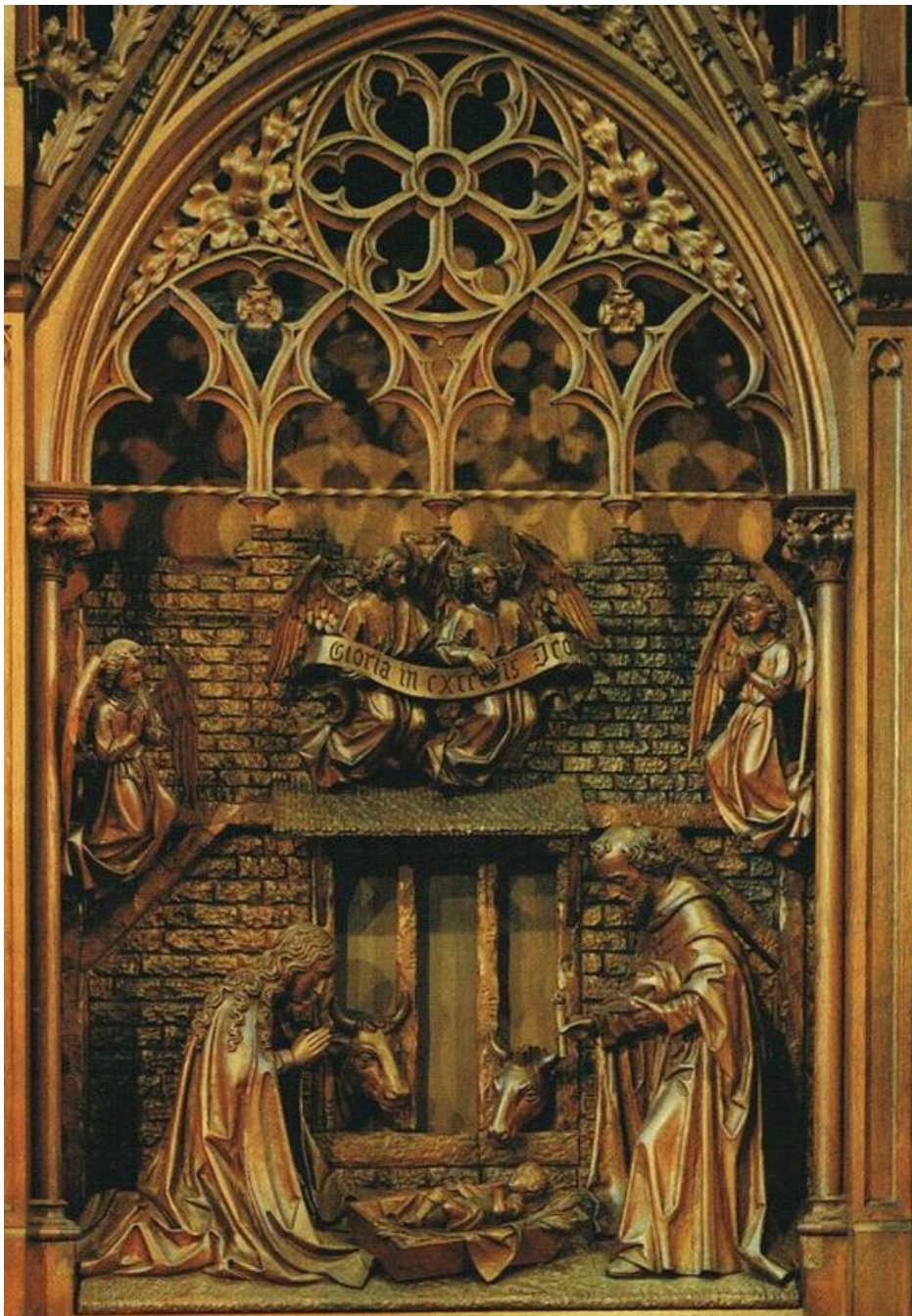
Afmetingen:

Materiaal: Houtsnijwerk. Foto Ernst van Mackelenbergh, Rosmalen

Voorstelling:

- Geboorte

Foto:

Waar: **Moergestel (NB)**, St. Jans Onthoofdings-kerk
Wat: Kerstgroep met stal
Wie:
Wanneer:
Afmetingen:
Materiaal:

Foto's Peter M. Diemer

Moergestel heeft sinds jaar en dag een zwevende kerststal. Vandaalbestendig hangt hij hoog tegen de Sint Jans Onthoofdings-kerk aan.

Waar: **Nederwetten (NB)**, St Lambertuskerk

Wat: Geboorteraam

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Geboorte

Foto:

Waar: **Neerlangel gem. Oss (NB)**, St. Jans Kerkje

Wat: Kerstgroep met stal

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Gips, gepolychromeerd

Foto:

Waar: **Oirschot (NB)**, Paters Montfortanen kapel

Wat: Muurschildering

Wie: Jaap Min

Wanneer: 1953

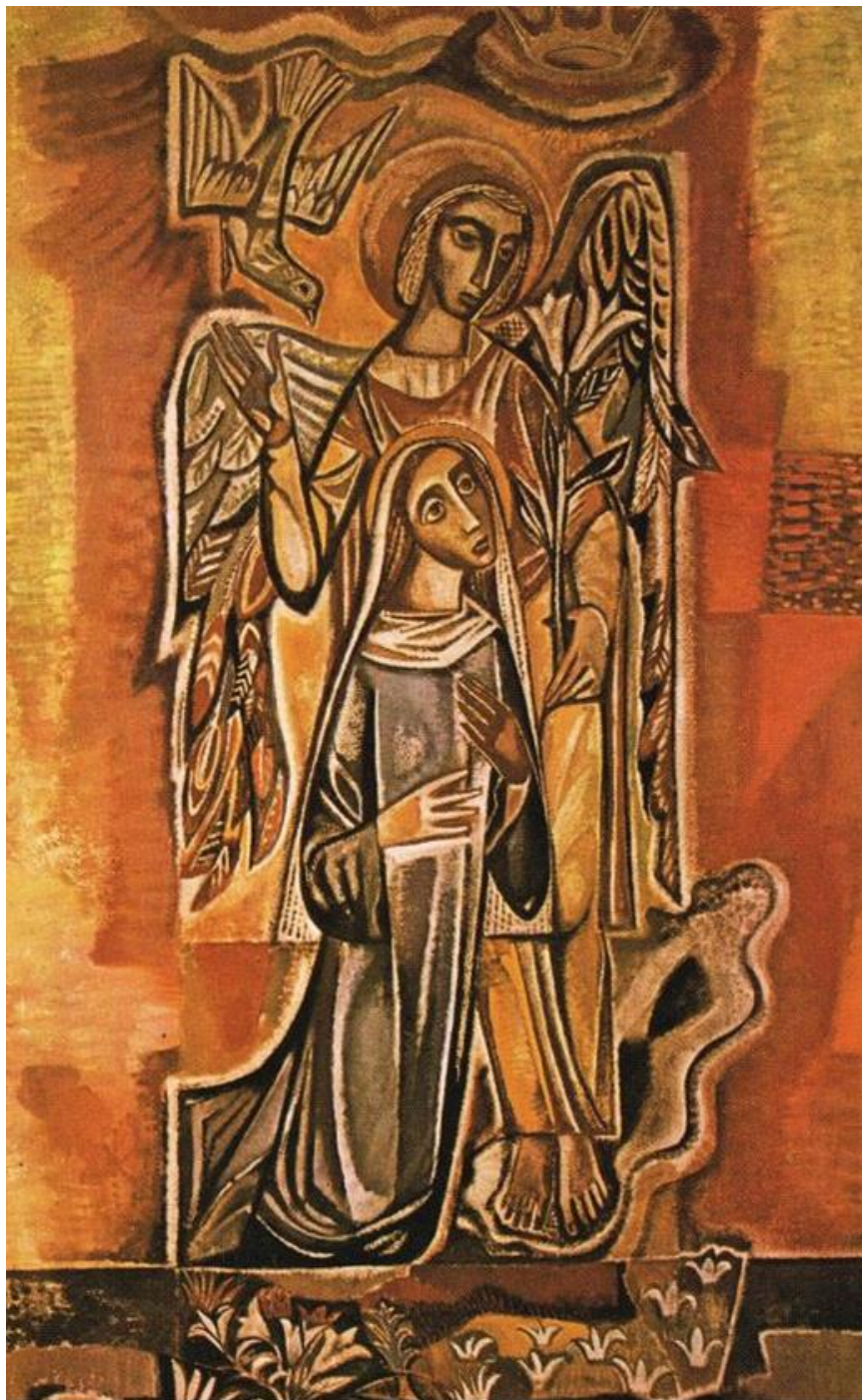
Afmetingen:

Materiaal:

Voorstelling:

- Annunciatie

Foto:

Waar: **Oosterhout (NB)**, H. Antonius van Padua

Wat: Geboorteraam achter Jezus aan het kruis

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Gebrandschilderd

Voorstelling:

- Geboorte

Foto: www.kerkfotografie.nl

Waar: **Oosterhout (NB)**, St. Jan Basiliek

Wat: Detail raam

Wie: Luc. Van Hoek

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Gebrandschilderd

Voorstelling:

- Geboorte

Foto:

Waar: **Oudenbosch (NB)**, St. Pieter Basiliek
Wat: Kerstgroep in stal
Wie:
Wanneer:
Afmetingen:
Materiaal: Gips gepolychromeerd

Foto: M.P. van Rijen

Waar: **Princenhage (NB)**, H. Martinuskerk
Wat: Kerstgroep in stal
Wie:
Wanneer: 2022
Afmetingen:
Materiaal:

Foto: Helma Raaijmakers

Van 1922 tot 1961 was pastoor J.A. Bouman de herder van de Sint Martinuskerk. Zijn voorganger was deken P.L. Flooren, benoemd in 1904 en in 1922 overleden. In de kersttijd van 1922 ging pastoor Bouman op zoek naar de kerstkribbe van de kerk. Hij wist dat er een was, want in de papieren van deken Flooren stond dat er in 1915 een kerstkribbe was gekocht. Pastoor Bouman ontdekte in de kelder van de kerk een kerstkribbe die in stukken lag en vernam van de koster dat er al enkele jaren geen kerstkribbe in de kerk had gestaan. De pastoor bestelde stante pede bij de firma Cuypers en Stolzenberg in Roermond een nieuwe groep voor 950 gulden. In het verslag over de buitengewone uitgaven voor 1922 lezen we dat dit bedrag wordt terugbetaald door de congregatie van de Heilige Familie.

De oorspronkelijke beeldengroep is in de afgelopen decennia twee keer van aanzien veranderd en uitgebreid. Zo besloot in 1968 een aantal dames 'het Missieclubje', zoals zij zich noemden, de beelden te voorzien van passende kleding. Zo kregen de os en schaapjes een echte wollen vacht. De koningen werden opnieuw gekroond, van nieuwe schoentjes voorzien en uitgedost met juwelen. 28 Jaar later, in 1996, vond men dat de kleding uit de mode was en ging men de beelden 'ontmantelen'. Het parochiebestuur gaf hiervoor toestemming. De dames die het karwei op zich namen noemde zich het 'restauratieclubje'. Na de

ontmanteling werden, waar nodig, de beelden gerestaureerd. Zodoende stonden in de kersttijd van 1996/1997 de beelden weer in hun oorspronkelijke toestand in de stal. In 2003 is er bij de firma van Paridon in Amsterdam een bijpassende engel voor boven de stal aangekocht en sinds 2007 zijn er twee nieuwe beelden te bewonderen. Bekend werd dat er in Assen een kameel met drijver te koop zou zijn. Nadere informatie wees uit dat deze beelden wel eens de gewenste hoogte konden hebben om te passen bij de beelden van de St. Martinuskerk. De kameel en de drijver werden door vaardige handen van passende kleuren voorzien en nu staan er sinds 2007 een kameel en een drijver bij de kerstkribbe passend bij de beelden van 1922. In 2014 was de kerstgroep van de Sint Martinuskerk compleet. Een jaar later besloot de interieurgroep dat de stal en omgeving een nieuw aanzien zouden krijgen. Zodoende ziet u nu dat de koningen, kameel en drijver niet meer tegen een rietmat aankijken, maar een paneel zien waarop de kleuren, passend bij de woestijn, een tafereel ontstaat waar de koningen en driver zich thuis voelen. Ook het dak van de stal kreeg een andere uitstraling en het hekje bij de stal werd aan de achterkant mooi gemaakt met jute van een diep groene kleur.

Waar: **Prinsenbeek (NB)**, O.L.Vrouw ten Hemelopneming
Wat: Kerstgroep in stal
Wie:
Wanneer: 2013
Afmetingen:
Materiaal:

Foto: Cor Oomen

De kerststalbouwers van de kerk OLV ten Hemelopneming in Prinsenbeek legden gisteren de laatste hand aan een uniek project. Na 50 jaar herbouwden ze de kerststal zoals die ooit in de oude kerk heeft gestaan. Dit in het kader van het 50-jarig jubileum van het huidige kerkgebouw aan de Markt.

Waar: **Putte (NB)**, St. Dionysius kerk

Wat: Ramen

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Annunciatie
- Vlucht naar Egypte

Foto's:

Waar: **Ravenstein (NB)**, St. Josephkapel
Wat: Kerstgroep met stal
Wie:
Wanneer:
Afmetingen:
Materiaal:

Foto:

Waar: **Reek (NB)**, St. Antonius Abt
Wat: Kerstgroep
Wie:
Wanneer:
Afmetingen:
Materiaal: Gips gepolychromeerd

Foto:

Waar: **Reek (NB)**, St. Antonius Abt

Wat: Raam Mariakapel

Wie: F. Nicolas en Zonen

Wanneer: ca. 1934

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Geboorte

Foto: www.verhaleninglasenlood.nl

Waar: **Riel (NB)**, H. Antonius Abtkerk

Wat: Altaar

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal:

Voorstelling:

- Heilige Familie

Foto: <https://www.kerkfotografie.nl>

Waar: **Rosmalen (NB)**, St. Lambertuskerk

Wat: Raam

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Geboorte

Foto:

Waar: **Rosmalen (NB)**, St. Lambertuskerk

Wat: Deel Hoofdaltaar

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Hout gepolychromeerd

- Heilige Familie in Nazareth

Foto's:

Waar: **Schijndel (NB)**, St. Servatiuskerk
Wat: Kerstgroep
Wie:
Wanneer:
Afmetingen:
Materiaal: Gips gepolychromeerd

Foto:

Waar: **Sint Anthonis (NB)**, H. Antonius Abt kerk

Wat: Beeldengroep

Wie: Jean A. Oor (1828-1910)

Wanneer: 1888

Afmetingen: 67,8 x 85,2 x 21,3/22,2 cm

Materiaal: Hout gesneden

Voorstelling:

- De aanbidding door de Herders

Foto:

Waar: **Terheijden Gem. Drimmelen (NB)**, H. Antonius Abt Kerk

Wat: Geboorteraam in Noordertransept

Wie: Charles Eyck

Wanneer: ca. 1955

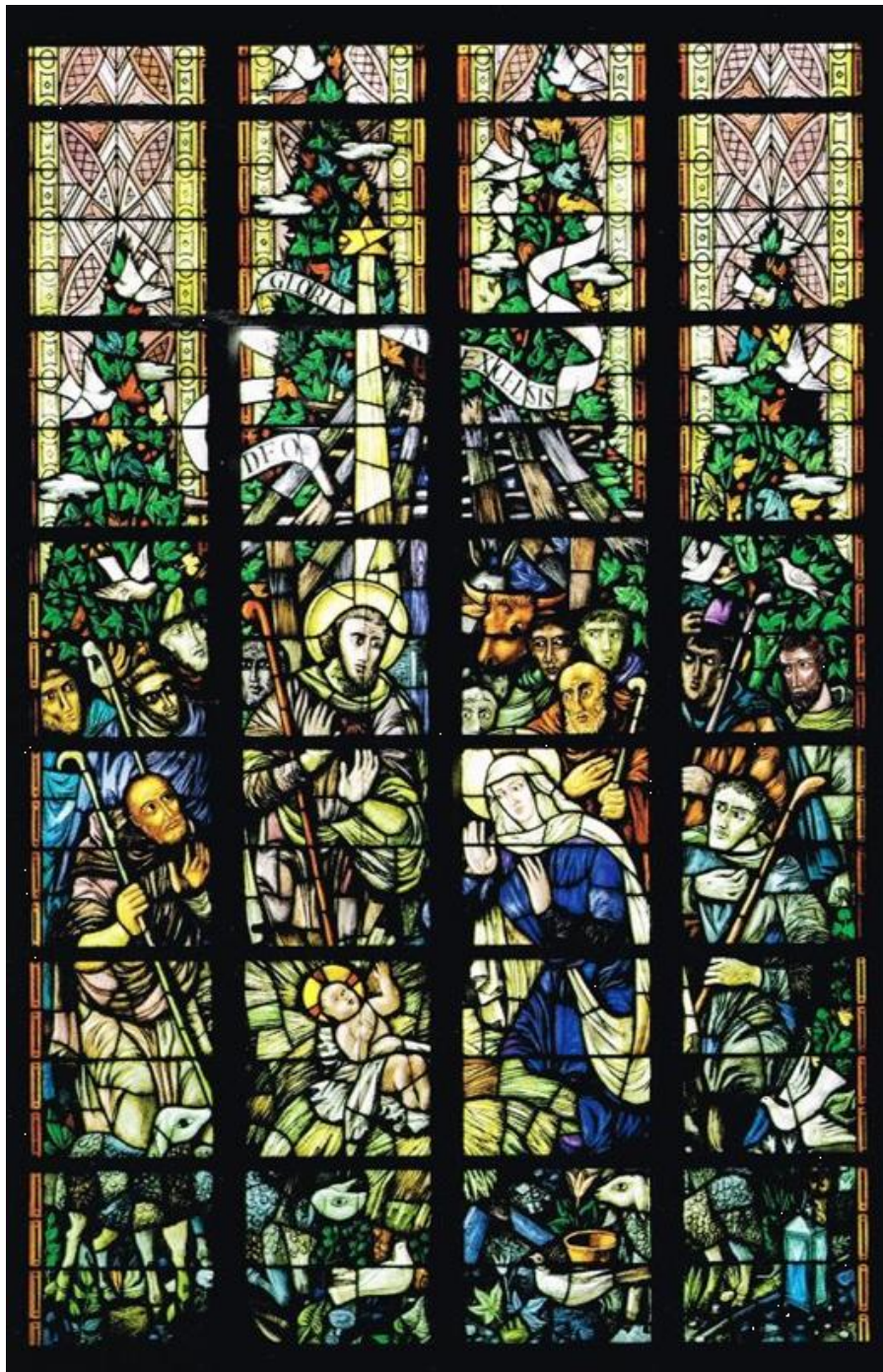
Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Aanbidding door de Herders

Foto:

Waar: **Tilburg (NB)**, Johannes Zwijsen Fraterhuis

Wat:

Wie:

Wanneer:

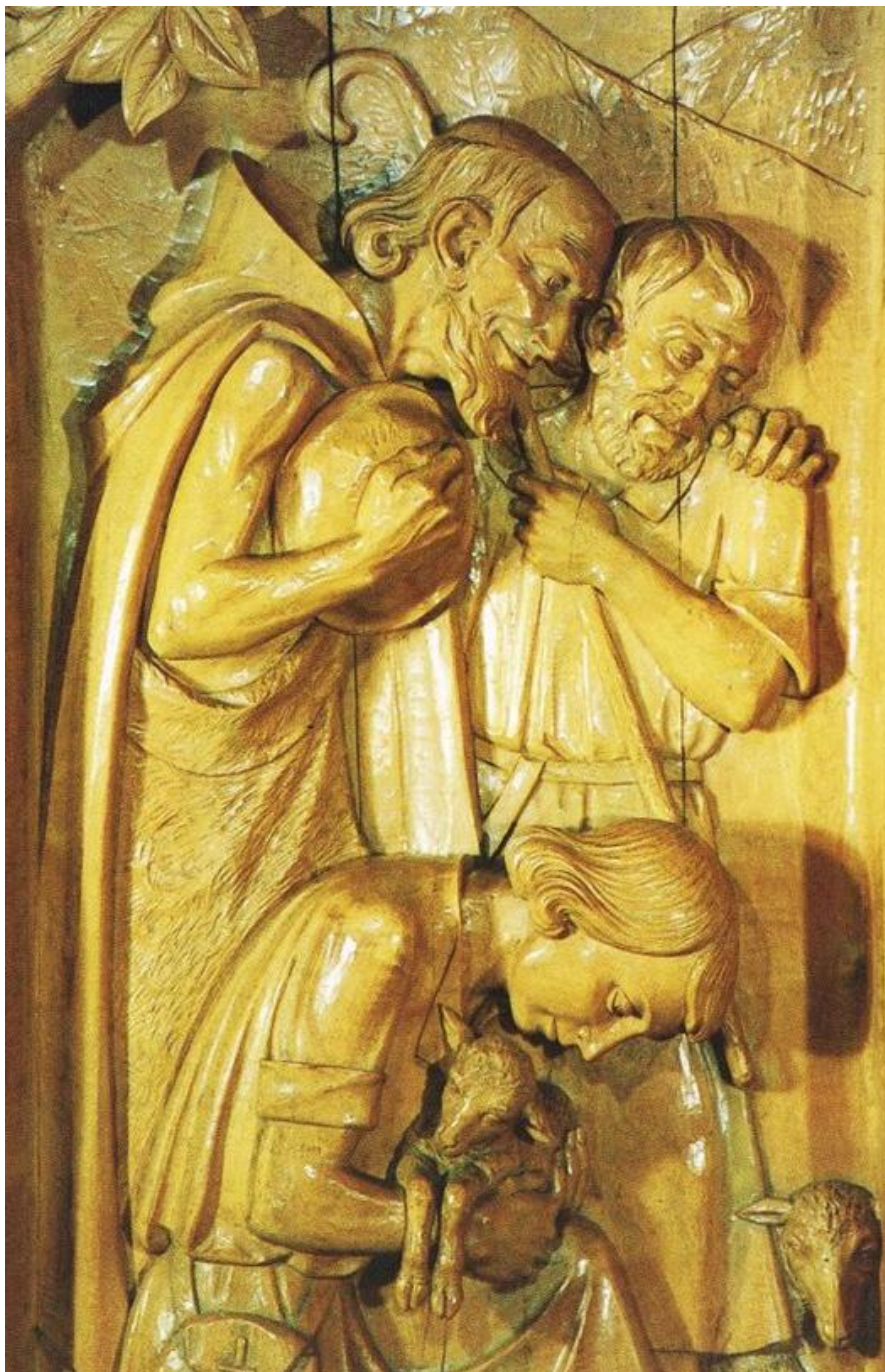
Afmetingen:

Materiaal: Hout

Voorstelling:

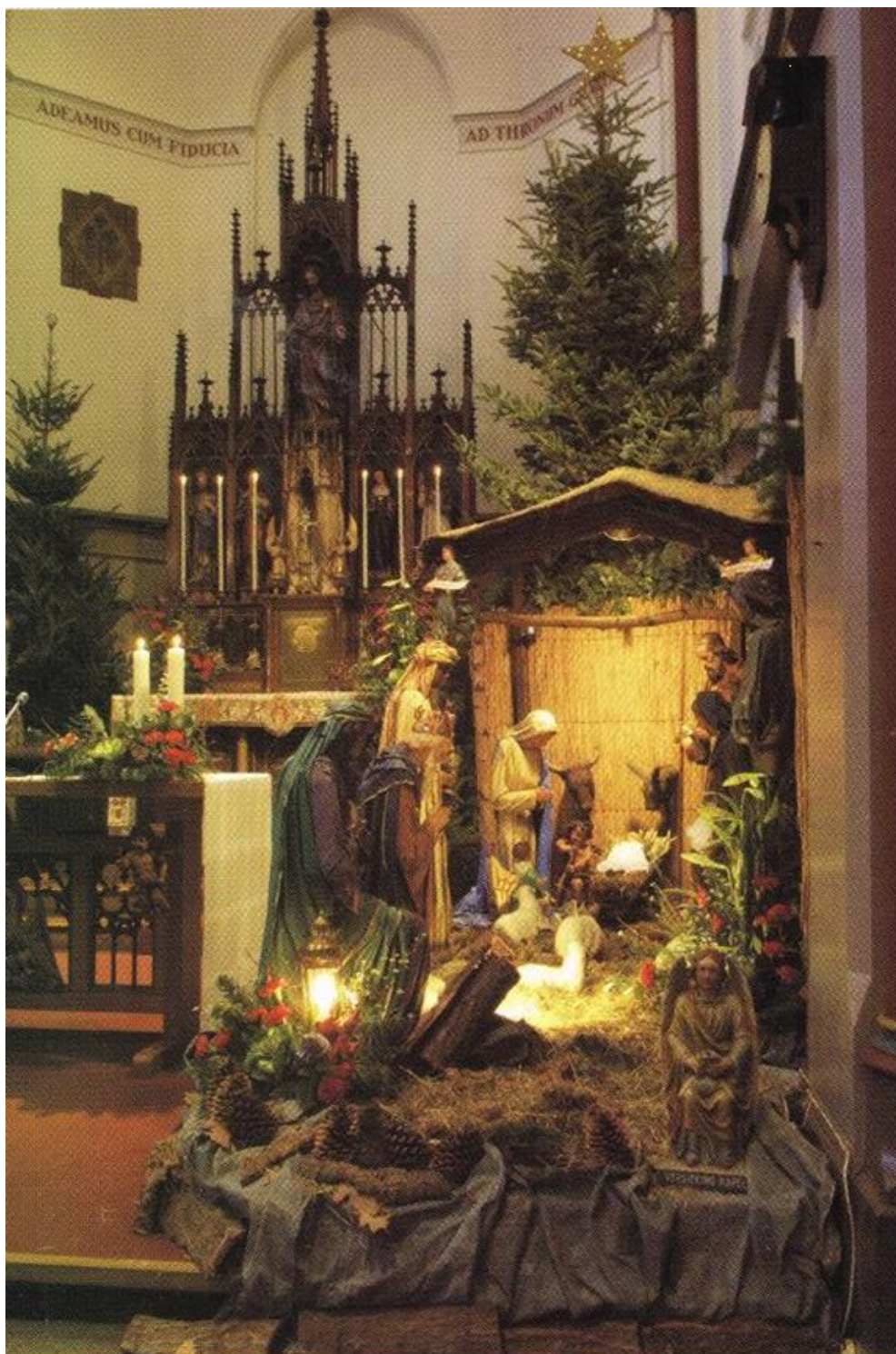
- -Aanbidding door de Herders

Foto:

Waar: **Tilburg (NB)**, Voormalige O.L. Vrouw Visitatiekapel
Wat: Kerstgroep met stal
Wie:
Wanneer: 2005
Afmetingen:
Materiaal:

Foto:

Waar: **Tilburg (NB)**, St. Dionysius of Heikese Kerk

Wat: Raam

Wie:

Wanneer:

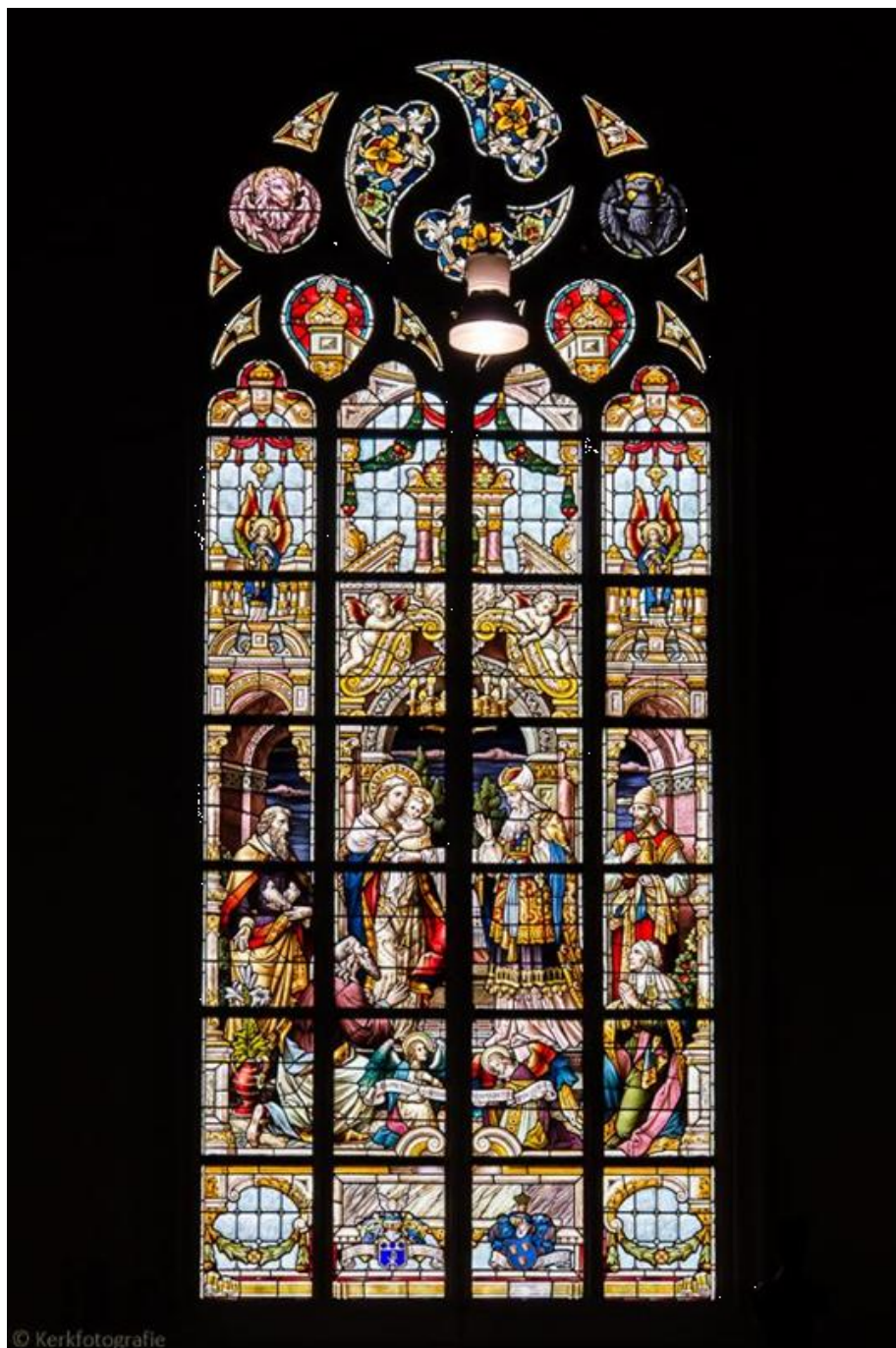
Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Opdracht in de Tempel

Foto: www.kerkfotografie.nl

© Kerkfotografie

Waar: **Tilburg (NB)**, St. Dionysius of Heikese Kerk
Wat: Kerststal
Wie: H.P.L. van Tielraden-Booms
Wanneer: 1884
Afmetingen:
Materiaal: Gips

Tekst en foto: Tilburgsche Courant, 9 dec.1901

122

Van alle openbare kerststallen die nu nog in Tilburg verschijnen is deze de oudste. De kerststal werd vanaf 1884 opgebouwd dankzij schenkingen van particulieren en congregaties. In dat jaar werd Kindje Jezus in de kribbe geschonken en daarna de beelden van Maria en Jozef en twee engelen (1891) en de Driekoningen (1895). In 1895 werd rond deze beelden voor het eerst een kerststal opgetrokken. In 2001 werd een sponsoractie opgezet om deze beelden te herstellen.

De Beeldhouwer en Polychomeur de heer Hendricus Petrus L.eonardus (Piet) van Tielraden-Booms had in de Noordstraat 103, Tilburg een magazijn van 1895 t/m 1898

Waar: **Tilburg (NB)**, St. Jozefkerk of Heuvelsekerk

Wat: Reliëf boven entree van de kerk

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal:

Voorstelling:

- Vlucht naar Egypte

Foto's:

Waar: **Tilburg (NB)**, St. Jozefkerk of Heuvelsekerk

Wat: Panelen in Hoofdaltaar

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal:

Voorstelling:

- Annunciatie, Visitatie
- Geboorte

Foto's:

Waar: **Tilburg (NB)**, Het Cenakel (Voormalig Retraitehuis)

Wat: Raam Lekenkapel

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Annunciatie
- Opdracht in de tempel

Foto's: www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl

Waar: **Tilburg (NB)**, Antonius van Paduakerk

Wat: Muurschildering zuider transept

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal:

Voorstelling:

- Heilige Familie in Nazareth

Foto's: www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl

Waar: **Uden (NB)**, Pauluskerk
Wat: Kerstgroep
Wie:
Wanneer: 1991
Afmetingen:
Materiaal:

Foto: VLD

Waar: **Uden (NB)**, Abdij Maria Refugie van de Zusters Brigittinessen

Wat: Tegeltafel boven poort

Wie: Van Hulst

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Tegels

Voorstelling:

- Aanbidding herders

Foto:

Waar: **Uden (NB)**, Krona Museum

Wat: Beeldengroep

Wie: Meesters van Koudewater

Wanneer: 1530

Afmetingen:

Materiaal: Hout gesneden, gepolichomeerd

Voorstelling:

- Besnijdenis

Foto: Arnold Verplancke

Waar: **Udenhout (NB)**, St. Lambertuskerk

Wat: Hoofdaltaar

Wie: Joannes Jozefus Peeters

Wanneer: 1848

Afmetingen:

Materiaal:

Voorstelling:

- Kersttafereel

Foto:

Waar: **Valkenswaard (NB)**, Mariakerk
Wat: Kerstgroep met stal en knikengel
Wie:
Wanneer:
Afmetingen:
Materiaal:

Foto: Evert Meijs
De

131

Deze groep inclusief de knikengel werd in 2025 gestolen.
Zie De Volkskrant van 15 september 2025

Waar: **Vierlingsbeek (NB)**, Voormalige Laurentiuskerk

Wat: Kerstgroep met stal

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal:

Foto: Commissie Kerststal Laurentiuskerk

In december 2018 is in de Laurentiuskerk van Vierlingsbeek met kerst toch de kerststal te zien geweest. Daartoe had de commissie kerststal besloten. Vlak daarvoor waren uit de kerk de Calvariegroep, de twee orgels, de communiebanken en veel religieuze beelden en ornamenten al weggehaald. De kerk bood daardoor een wat troosteloze aanblik. Toch of misschien wel juist daarom, had de kerststalgroep de kerststal opgebouwd.

Waar: **Waalwijk (NB)**, Kerk aan de haven

Wat: Raam

Wie: Gerard de Kock

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

Voorstelling:

- Geboorte

Foto:

Waar: **Waalwijk (NB)**, St. Jan de Doper
Wat: Kerstgroep
Wie:
Wanneer: 2022
Afmetingen:
Materiaal:
Voorstelling:

Foto: Gerard Smulders

Waar: **Waalwijk (NB)**, St. Jan de Doper

Wat: Schilderij

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal:

Voorstelling:

- Geboorte

Foto: www.kerkfotografie.nl

Waar: **Wanroij (NB)**, H. Cornelius kerk

Wat: Kerstgroep

Wie:

Wanneer: 2009 met stof / 2010 zonder stof

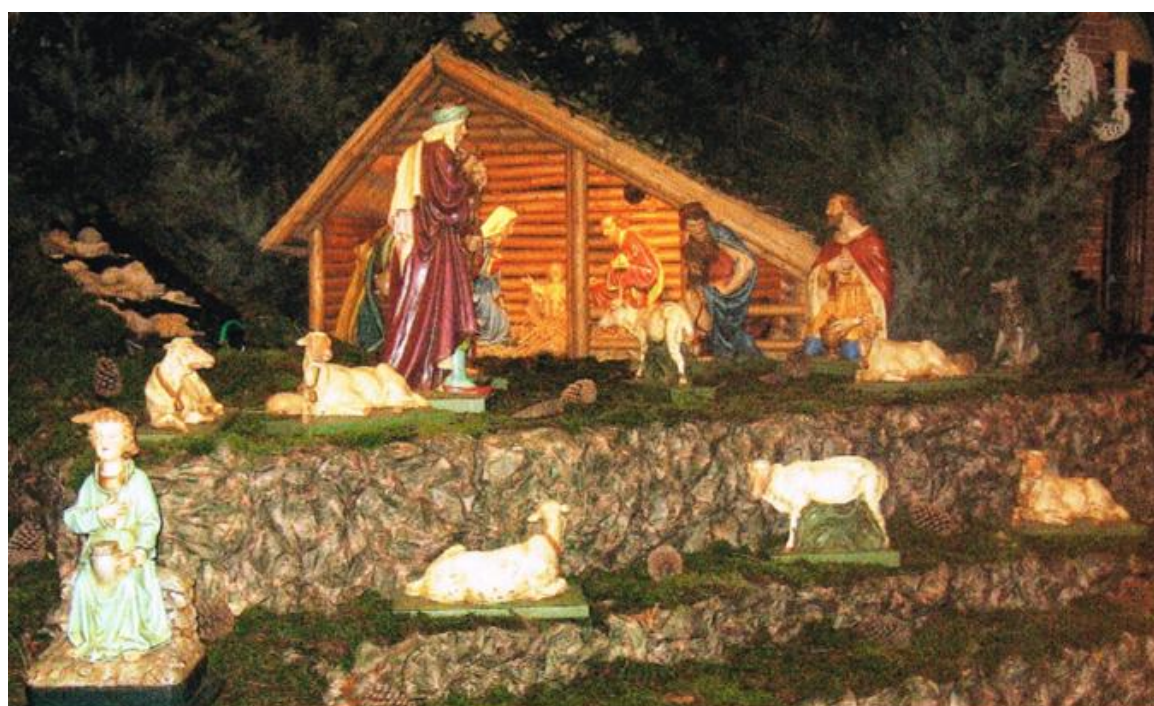
Afmetingen:

Materiaal: Gips

Foto's:

136

Waar: **Wijbosch (NB)**, H. Servatius

Wat: Kerstgroep

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Gips

Foto:

Waar: **Zeeland (NB)**, Mariakapel

Wat: Muurschilderingen

Wie: Egbert Dekkers

Wanneer: 1949

Afmetingen:

Materiaal:

Voorstelling:

- Annunciatie
- Aanbidding door de Herders

Foto's: www.kerkfotografie.nl

© K. Koto